

Aan de raad van de gemeente Lelystad

uw brief van	uw kenmerk	 ons kenmerk	datum 17 MEI 2017
behandeld door L.J. Spanjaard	doorkiesnummer 14 0320	bijlagen 2	dossiernummer
onderwerp Agenda aandeelhoudersvergadering HVC			pr-nummer

Geachte leden van de raad,

Bijgaand ter kennisname de agenda van de Algemene Aandeelhoudersvergadering van de HVC en het collegebesluit van 16 mei 2017, overeenkomstig de motie "vreemd aan de orde van de dag" d.d. 9 april 2013.

Met vriendelijke groet,

Bert Spanjaard
Bureau College Agenda

Agenda van de Algemene Vergadering van NV HVC d.d. 8 juni 2017

1. Opening en mededelingen

2. Agenda

Voorstel: ter vaststelling.

3. Verslag en besluitenlijst van de Algemene Vergadering d.d. 21 december 2016 (bijlagen)

Voorstel: ter vaststelling.

4. Verslag en besluitenlijst van de Bijzondere Algemene Vergadering d.d. 9 maart 2017 (bijlage)

Voorstel: ter vaststelling.

5. Algemene ontwikkelingen / contextanalyse (bijlage)

In de vergadering zullen directie en Raad van Commissarissen, mede aan de hand van het directieverslag, de jaarrekening en de bijgevoegde geactualiseerde contextanalyse, een toelichting geven op de ontwikkelingen gedurende het afgelopen boekjaar en op de huidige en verwachte ontwikkelingen.

Voorstel: ter bespreking.

6. Jaarverslag 2016 (bijlage)

Na bespreking van het directieverslag en de jaarrekening door de Raad van Commissarissen wordt u voorgesteld:

- a. De jaarrekening 2016 vast te stellen;
- b. Het resultaat toe te voegen aan de overige reserve;
- c. De directie decharge te verlenen voor het gevoerde beleid;
- d. De Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor het gehouden toezicht.

Voorstel: ter besluitvorming.

7. Ontwikkeling strategie op het gebied van warmte

Een toelichtend memo treft u bijgaand aan.

Voorstel: ter bespreking.

8. Gelegenheid tot het doen van een aanbeveling als bedoeld in artikel 14 lid 6 van de statuten en, indien geen aanbeveling wordt gedaan, gelegenheid tot het maken van bezwaar als bedoeld in artikel 14 lid 10 van de statuten

De benoemingstermijn van het door de gemeente Almere in samenspraak met de overige Flevolandse gemeenten, alsmede Purmerend, Beemster en Edam-Volendam, benoemde lid van de Raad van Commissarissen, de heer Ph. van den Hoek, eindigt per 8 juni a.s. In dat kader is Almere voornemens om in samenspraak met de overige hiervoor genoemde gemeenten per 8 juni a.s. een nieuw lid van

de Raad van Commissarissen te benoemen. De gemeente Almere heeft inmiddels een kandidaat geselecteerd. De naam en overige gegevens van deze door de gemeente Almere tot commissaris te benoemen kandidaat worden u na ontvangst toegezonden.

Overeenkomstig artikel 14 lid 5 van de statuten van NV HVC heeft de Algemene Vergadering het recht om personen ter benoeming tot lid van de Raad van Commissarissen aan te bevelen. Indien u de Algemene Vergadering wenst voor te stellen een persoon ter benoeming aan te bevelen dan wordt u verzocht om de secretaris hiervan uiterlijk 1 juni a.s. in kennis te stellen.

9. Rondvraag en sluiting

3. Verslag en besluitenlijst van de Algemene Vergadering d.d. 21 december 2016 (bijlage)

Voorstel: ter vaststelling.

Totaal geplaatst aantal aandelen A: 2.914; aandelen B: 397

Vertegenwoordigd ter vergadering: aandelen A: 2.891 (99%); aandelen B: 397 (100%)

Ter vergadering vertegenwoordigde aandeelhouders:

- a. Gemeente Almere, 173 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer M. Pol;
- b. Gemeente Beemster, 11 aandelen A, vertegenwoordigd door mevrouw A. Zeeman;
- c. Gemeente Den Helder, 112 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer S. van der Veek;
- d. Gemeente Dronten, 48 aandelen A, vertegenwoordigd door N. Verlaan;
- e. Gemeente Edam-Volendam, 8 aandelen, vertegenwoordigd door de heer H. Schütt;
- f. Gemeente Hollands Kroon, 71 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer T. Groot;
- g. Gemeente Lelystad, 93 aandelen A, vertegenwoordigd door mevrouw E. van Wageningen;
- h. Gemeente Noordoostpolder, 62 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer A. Poppe;
- i. Gemeente Purmerend, 102 aandelen A, vertegenwoordigd door mevrouw A. Zeeman;
- j. Gemeente Schagen, 72 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer S. van der Veek;
- k. Gemeente Smallerland 78 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer R. Haverkort;
- l. Gemeente Texel, 24 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer F. Kingma;
- m. Gemeente Westland, 130 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer P. Ouwendijk;
- n. Gemeente Zeewolde, 20 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer M. Pol;
- o. Gemeenschappelijke regeling CAW, 338 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer V. Reus;
- p. Gemeenschappelijke regeling AIJZ, 529 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer D. Emmer;
- q. Gemeenschappelijke regeling GEVUDO, 529 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer J. Mos;
- r. Gemeenschappelijke regeling VVI-Alkmaar e.o., 484 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer J. Nieuwenhuizen;
- s. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), 7 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer R. Maarschall;
- t. Gemeenschappelijke regeling Slibverwerking 2009, 397 aandelen B, vertegenwoordigd door de heer J. Haan.

Tevens aanwezig:

HVC	de heer P. Houben (voorzitter; president-commissaris HVC)
HVC	de heer W. van Lieshout (algemeen directeur)
HVC	de heer J. van Raaij (secretaris)
HVC	mevrouw I. Tigchelaar (financieel directeur)
HVC	mevrouw J.I. Jackl (notulen)
Gemeente Almere	de heer M. van Vliet
Gemeente Almere	de heer E. Baan
Gemeente Bergen	de heer P. van Huissteden
Gemeente Castricum	de heer R. Schijf
Gemeente Hoorn	mevrouw J. de Jong
Gemeente Leerdam	de heer T. Meijdam
Gemeente Lelystad	de heer G.J. Sikkens
Gemeente Opmeer	de heer H. Stoker
Gemeente Zaanstad	de heer D. Dulovic
Waterschap Hollandse Delta/	
GR Slibverwerking 2009	de heer M. Dijkgraaf
GR GEVUDO	de heer P. Kennedie
Hoogheemraadschap Hollands	
Noorderkwartier (HHNK)	de heer R. Olsen
Waterschap Rivierenland	de heer J. Haan
OVER-gemeenten	mevrouw E. Fens

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** heet de aanwezigen welkom. Hij constateert een wederom grote opkomst. Omdat de vergadering laat in december plaatsvindt, was het even de vraag of de opkomst van de aandeelhouders voldoende zou zijn om het quorum te halen.

De heer **Van Raaij** bevestigt dat het quorum in ruime mate aanwezig is.

De **voorzitter** deelt mee dat bij agendapunt 8, de rapportage inzake het beloningsbeleid en het proces rondom de werving van een algemeen directeur, een mondelinge rapportage en terugkoppeling zal worden gegeven en dat de vergadering niet zal worden gevraagd een besluit te nemen. Dit zal de laatste aandeelhoudersvergadering zijn van de heer Van Lieshout. Zijn officiële afscheid vindt plaats op maandag 16 januari 2017, en daar zijn alle aanwezigen voor uitgenodigd.

2. Agenda

De heer **Van Raaij** constateert dat punt 7 van de agenda, "Vergoedingstoelage Remuneratie-, selectie- en benoemingscommissie van de Raad van Commissarissen", abusievelijk niet op het projectiescherm wordt getoond.

De vergadering besluit de agenda ongewijzigd vast te stellen.

3. Het verslag en de besluitenlijst van de Algemene Vergadering d.d. 2 juni 2016

De vergadering besluit het verslag en de besluitenlijst ongewijzigd vast te stellen.

4. Algemene ontwikkelingen/contextanalyse

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Van Lieshout die voor de 25e en laatste keer de aandeelhouders zal informeren over wat er in de markt, in de industrie en in Europa op het gebied van de activiteiten van HVC en de circulaire economie plaatsvindt.

De heer **Van Lieshout** geeft een toelichting aan de hand van een PowerPointpresentatie.

Highlights (1). In 2016 heeft de EU zich uitgesproken over de circulaire economie en voor het actieplan is ook geld beschikbaar gesteld. In Oost-Europa en in de armere delen van Europa moet veel gebeuren en daar zijn de thema's afvalverbranding en subsidie voor afvalverbranding belangrijke topics. Nederland is vooral gefocust op wat er na de afvalverbranding gebeurt. Er moet worden voorkomen dat elders in Europa overcapaciteit ontstaat. Nederland kan de eigen capaciteit inzetten om die landen waar ondercapaciteit is te helpen.

Nederland wil het ambitieuze rijksbrede programma voor de circulaire economie invullen als een van de actiepunten voor de toekomstige economische positie van Nederland. Het is echter nog niet duidelijk hoe de reductie van het gebruik van primaire grondstoffen moet worden gerealiseerd.

De VANG-doelstelling voor gemeenten in LAP3 is 75% hergebruik. De pragmatische vertaling hiervan is 100 kg restafval per inwoner, maar dat is niet als harde doelstelling opgenomen. De volgende stap is die naar materiaalhergebruik.

Highlights (2). Het aanbod van restafval in Nederland stabiliseert. Ook het import-volume is redelijk stabiel. In 2016 meldden veel gemeenten dat zij stappen zetten in de richting van de VANG-doelstellingen en daarmee de hoeveelheid restafval fors reduceren. Tegelijkertijd blijft het aanbod bij de AEC's constant en dat lijkt erop te wijzen dat veel gescheiden ingezameld afval niet zo schoon is dat het herbruikbaar is. Het komt vervolgens als bedrijfsafval aan de achterkant weer binnen. De keten zal zich moeten instellen op hernieuwd aanbod en dat heeft even tijd nodig. Het voldoen aan de doelstelling betekent voor de gemeenten dus niet dat het daarmee is geregeld; er moet ook daadwerkelijk worden hergebruikt.

De verwerkingscapaciteit van de afvalverbranding, ook in LAP3, is een Europees speelveld geworden en de afvalverbranders moeten zich in dit speelveld zien te redden. Vanuit Nederland wordt niet meer gestuurd op capaciteit of op aanbod. Dit is ook beleidsmatig vastgelegd.

Highlights (3). Deelstromen zijn bijvoorbeeld oud papier en metalen. De prijzen trekken als gevolg van de economische opleving weer aan. Er is een goede markt voor de door HVC geproduceerde

deelstromen, mits deze voldoen aan een bepaald kwaliteitsniveau. In de kunststofketen ontstaat door de lage prijzen een enorme berg van materiaal dat heel moeilijk afzetbaar is. Er zal eerst aan de achterkant een vraag moeten worden gecreëerd, vergelijkbaar met de introductie van gft vijftien of twintig jaar geleden. Toen de inzameling daarvan begon, zat niemand op compost te wachten. Zo'n markt moet eerst worden ontwikkeld en zo lang dat duurt, worstelt iedereen met de vraag hoe hij het materiaal kwijt kan raken. De gezamenlijke opgave is om de kwaliteit te verhogen en daarmee de afzet te garanderen, en om producten te ontwikkelen. Als inkopers spelen de gemeenten daarin een belangrijke rol want het is niet voor niets dat er altijd wordt gesproken over circulair inkopen door de overheid.

De sorteercapaciteit voor kunststof wordt te klein. In de AV van juli 2016 is al aangegeven dat HVC gaat samenwerken met Omrin en AEB om in Nederland meer capaciteit te realiseren. Het verpakkend bedrijfsleven wil weliswaar steeds minder betalen voor het recyclen van kunststof, maar dat is nu eenmaal onderdeel van het spel.

Highlights (4). De dalende energieprijzen zijn door HVC in de afgelopen jaren geruisloos geabsorbeerd, met name door het verlagen van kosten, deels door het verhogen van opbrengsten. Een reden voor het verhogen van de tarieven was de noodzaak om eigen vermogen op te bouwen. De laatste maanden stijgen de energieprijzen echter weer. Behalve de olieprijs lijkt nu ook de euro/dollar-verhouding een rol te spelen: als de euro minder waard wordt ten opzichte van de dollar, stijgt de energieprijs.

Highlights (5). Na de Klimaattop in Parijs is de omschakeling van vervuilende fossiele brandstof naar duurzame energie in een versnelling gekomen. HVC merkt dat men warmtenetten niet meer wil aansluiten op kolencentrales; op dit moment speelt dat in Rotterdam.

Het rijk hoeft de windparken op zee bijna niet meer te subsidiëren. Dat betekent ook dat voor degenen die in deze branche actief zijn, de marges kleiner worden. Voor Gemini werd nog € 0,17 per kWh ontvangen.

De heer **Van Huissteden** (Bergen) vraagt wat de heer Van Lieshout met de laatste zin bedoelt.

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat Gemini door de relatief hoge subsidie veel waard is geworden. De aandeelhouders mogen zichzelf complimenteren omdat zij op tijd zijn ingestapt.

De heer **Van der Veeke** (Schagen, Den Helder) vraagt de mening van HVC over het deelnemen door Shell in Borsele. Dat is toch niet alleen maar gunstig voor de markt?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat er in 2010 en 2011, toen HVC het eerste windpark ontwikkelde, nog geen uitontwikkelde en betrouwbare technologie beschikbaar was. In de jaren daarna hebben zich, zowel aan de kant van de aannemers als aan de kant van de leveranciers van windturbines, professionele partijen ontwikkeld zoals Siemens, Vestas Wind Systems en Van Oord. Door efficiënt te werken, en in combinatie met een lage rente en een lage staalprijs, leidt dat tot substantieel lagere prijzen. De aansluiting wordt nu, net als in Duitsland, door de overheid gedaan. De markt is volwassen geworden.

Er is altijd sprake van competitie tussen degene die de technologie levert en de exploitant. Spreker kan de motieven van Shell om zich in Borsele in te kopen niet doorgronden. Vestas en Siemens, leveranciers van windturbines, proberen de concurrentie uit te schakelen. Onlangs is een fabrikant van windturbines opgekocht waar DONG graag mee wilde werken.

De heer **Maarschall** (HHNK) heeft twee vragen over de ontwikkelingen op de lange termijn.

- De stap naar een circulaire economie betekent dat er veel meer grondstoffen uit het afval worden gehaald. Heeft dat ook gevolgen voor de energielevering door HVC op de lange termijn?
- Op de Nederlandse Klimaattop in 2016 hebben ongeveer zestig gemeenten zich uitgesproken om zich los te maken van aardgas. Dat betekent dat warmtenetten misschien belangrijker worden. Wat is de mening van de heer Van Lieshout daarover?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat de circulaire economie wordt gestimuleerd door gebruik van warmtenetten. HVC heeft op dat gebied veel expertise. HVC probeert daarbij altijd te verduurzamen, bijvoorbeeld als het gaat om de warmtebron. HVC is er trots op dat het warmtenet van Alkmaar, dat is overgeschakeld op biomassa van gebruikt hout, het meest duurzame van Nederland wordt genoemd. Alkmaar eindigde zelfs boven de stadsverwarming van Purmerend.

Mevrouw **Van Wageningen** (Lelystad) begrijpt dat het steeds belangrijker wordt dat de grondstoffen die uit het afval worden gehaald van goede kwaliteit zijn. Heeft dat gevolgen voor de manier van inzamelen of gaat het vooral om de nascheiding?

De heer **Van Lieshout** zegt dat het voor allebei geldt. Het gaat erom dat de manier van inzamelen bij de nascheiding of in de verdere opwerking uiteindelijk tot voldoende kwaliteit leidt. Omdat HVC een geïntegreerd bedrijf is, kunnen die twee zaken worden gecombineerd. De burger moet worden gemotiveerd om slim in te zamelen, bijvoorbeeld door hem te laten zien wat er van het afval wordt gemaakt. Vervolgens moet worden gezien wat er in de nascheiding technologisch mogelijk is en waar de lasten worden gelegd: gaat HVC zelf opwerken of wordt aan de burger een inspanning gevraagd? Die discussie zal nog wel even voortduren want er is in Nederland een enorme strijd tussen voorstanders van nascheiding en bronscheiding. HVC neemt een pragmatisch standpunt in: bronscheiding is beter maar door yoghurtpakken en dat soort zaken gaat de kwaliteit licht achteruit. HVC vindt het de beste route om eerst bronscheiding toe te passen, en nascheiding waar het aanvullend helpt. Dit is een van de onderwerpen waarover partijen met elkaar in gesprek moet blijven.

De heer **Van Huissteden** (Bergen) heeft in zijn gemeente een discussie over het terugdringen van de frequentie van het ophalen van het restafval in de grijze container. Luiers spelen daarbij een grote rol. Kan HVC daar een rol in gaan spelen?

De heer **Van Lieshout** zegt dat er op dit moment in de afvalwereld in Nederland op het gebied van de circulaire economie twee belangrijke onderwerpen zijn, namelijk matrassen en luiers. HVC heeft zeker aandacht voor luiers omdat die een groot deel van het restafval uitmaken. De realiteit is echter dat de vorige verwerker van luiers failliet ging en het enthousiasme waarmee iedereen weer luiers wil gaan inzamelen, wordt getemperd door realiteitszin. Het gaat bovendien niet alleen om luiers van baby's maar ook om luiers van oude mensen en in die luiers zitten zoveel medicijnen dat andere verwerking dan verbranden lastige problemen oplevert.

De heer **Van Huissteden** (Bergen) voegt hier nog aan toe dat gemeenten het scheiden van afval willen stimuleren door de frequentie van het ophalen van het restafval te verminderen. Mensen willen echter niet dat luiers vier weken lang in de container zitten, en dan wordt er toch vaker ingezameld dan strikt noodzakelijk is. Het gaat er daarom niet zozeer om wat er met de luiers gebeurt maar meer om de uitvlucht om afval minder te scheiden.

De heer **Van Lieshout** begrijpt dat heel goed. De directeur grondstoffen moet daar slim mee omgaan.

De heer **Van der Veeke** (Schagen, Den Helder) merkt op dat HVC de gemeenten onlangs informeerde dat scholen ook kunnen aanhaken bij de oranje bak. Spreker wil daarover zijn waardering uitspreken.

De heer **Van Lieshout** vervolgt zijn betoog.

Health, Safety and Environment (HSE) (1). Veiligheid is bij HVC een belangrijk thema geworden want er is hardhandig ervaren dat veiligheid niet vanzelfsprekend is. Als gevolg van het dodelijk ongeval in 2012 en de branden in 2014 en 2015 ontstonden problemen met de verzekeraar die

lang voortduurden. HVC heeft beleid ontwikkeld om de risico's te mitigeren maar het implementeren van dit beleid gaat niet van de ene op de andere dag. Veiligheid is onderwerp van gesprek, niet alleen in de Raad van Commissarissen maar ook in de directie waar veiligheid elke week op de agenda staat.

Health, Safety and Environment (HSE) (2). Het veranderen naar een cultuur waarin inherent veilig wordt gewerkt, is een zoektocht die alle medewerkers van HVC dagelijks bezighoudt. Het project "Grip op risico" is een foto van de organisatie en de aanpassingen die daarvan zijn afgeleid. Na de brand in Middenmeer is elke plek waar HVC werkt, doorgelicht op risico's. Het uit dit onderzoek voortvloeiende huiswerk wordt geïmplementeerd. Deze eenmalige verbeter slag moet echter ook worden geborgd. De interne veiligheidsorganisatie verandert van het als een politieagent bewaken van regelgeving naar een organisatie die dagelijks helpt veilig te werken. Dat brengt veel werk met zich mee en er is een ander type mens voor nodig.

Met het programma 'Kenni is Kracht' worden de meest kritische processen doorgelicht op de kennis die noodzakelijk is voor de mensen die het proces uitvoeren, en er wordt per werkplek bekeken of de kennis op het gewenst niveau is. Indien nodig, vindt aanvullende scholing plaats.

De nieuwe verzekeraar, FM Global, is nauw betrokken bij het optimaliseren van het veiligheidsdenken.

Van afval naar grondstoffen (1). Het streven is om meer etensresten (E) in de groene bak te krijgen. Bij de inzameling van oud papier is de afname van het tonnage papier en de toename van de hoeveelheid karton een opvallende ontwikkeling.

De bodemwasinstallatie, die in de zomer van 2016 is geopend, wint metalen terug en levert schone bouwstoffen. HVC heeft op dit gebied de norm voor heel Nederland gezet.

Als er voldoende herbruikbaar materiaal in het restafval van de hoogbouw zit, wordt het door de voorscheidingsinstallatie gehaald. Dit levert kunststof, hout en papier op. Deze voorscheiding wordt gedaan als maatregel om te voorkomen dat herbruikbaar materiaal als restafval verbrand wordt. De oplevering van de installatie die fosfaat uit slib haalt, is al enkele malen uitgesteld. In 2017 wordt voor de geïnteresseerde aandeelhouders een bezoek aan de in aanbouw zijnde installatie georganiseerd.

Van afval naar grondstoffen (2). Het optimaliseren van brongescheiden inzameling, bijvoorbeeld door een minicontainer voor verpakkingsafval (PMD) aan huis, vindt gefaseerd plaats. In de ene gemeente gaat het wat sneller dan in de andere. De hoeveelheid GFT is spectaculair toegenomen en de hoeveelheid restafval is flink afgenomen. Er moet echter nog veel gebeuren om aan 100 kg per inwoner te komen. Als de infrastructuur er klaar voor is, zal moeten worden nagedacht over het belonen en ontmoedigen van bepaald gedrag van de burger door middel van financiële prikkels zoals tariefdifferentiatie. In sommige gemeenten in het westen van Nederland wordt daar al over gesproken.

Van afval naar grondstoffen (4). In Heerenveen wordt, samen met Omrin, een kunststofsorteerinstallatie gebouwd. De markt accepteert kunststof uit bronscheiding makkelijker dan kunststof uit nascheiding.

Er is in Nederland een enorm aanbod van drankenkartons en verwacht wordt dat de bestaande capaciteit niet toereikend zal zijn. De prijs voor het sorteren is verdubbeld en daarom wordt nagedacht over manieren om daar onderuit te komen. Moet HVC zelf iets aan capaciteit inrichten? In de komende aandeelhoudersvergaderingen zal dit onderwerp zeker aan de orde komen.

Energie uit Afval (1). De toename van de hoeveelheid bedrijfsafval is niet alleen een gevolg van residuen vanuit de huishoudens die toch niet toepasbaar blijken te zijn, maar ook een gevolg van de aantrekkende economie. Er is anderhalf keer meer aanbod dan HVC kan verwerken.

Het onderzoek naar warmte voor industriële processen vindt zowel in Alkmaar plaats als in Dordrecht (met de buurman DuPont).

Energie uit Afval (2). Samen met ROVA exploiteert HVC een vergister in Zwolle. Aanvankelijk leverde ROVA daar de helft van het GFT maar nu ontvangt HVC 15.000 ton GFT van ROVA en vult ROVA de vergister in Zwolle helemaal zelf. Omdat het aanbod van GFT dus sterk toeneemt, wordt

bij HVC nu al nagedacht over de impact daarvan op de beschikbare capaciteit. In Middenmeer is nog ruimte voor een extra vergister maar daar vindt een discussie plaats over geuroverlast. Verwacht wordt dat over twee of drie jaar toch wel extra vergistingscapaciteit nodig is. Nederland heeft ook een overschot aan hout. Daarvoor moest vroeger door de bio-energiecentrale worden betaald maar nu betaalt de ontdoener. Bij de BEC scheelt dat € 2 tot 3 miljoen in de exploitatie.

Duurzame energie (1). De activiteiten voor duurzame energie, zoals wind, zon en warmte, zijn bij HVC geclusterd in een aparte business unit.

Alle 150 windmolens van Gemini draaien, officieel nog in proefbedrijf, maar op 1 juli 2017 zal het windpark worden opgeleverd. De inkomsten die tot die datum worden gegenereerd, worden toegevoegd aan het eigen vermogen van Gemini. Er wordt dus nog geen winst uitgekeerd.

HVC heeft de vergunningen en de contracten met TenneT geregeld en heeft de onderhandelingen met Delta gevoerd over de afzet van de elektriciteit. Daarmee heeft HVC een wezenlijke bijdrage aan Gemini geleverd want deze expertise hadden de andere partners niet. HVC mag er trots op zijn dat het door de aandeelhouders in staat is gesteld dit te doen. Gemini is op tijd en binnen budget afgewikkeld; als de turbines niet goed werken, moet Siemens een forse boete betalen. Het is evident dat Gemini zal bijdragen aan de opbouw van het eigen vermogen.

(video Gemini)

De heer **Van Lieshout** vervolgt zijn betoog. In samenwerking met het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is een veel kleinschaliger maar zichtbaarder project gerealiseerd naast de Van Brienenoordbrug. Een prachtige windmolen die door degene die over de brug rijdt, niet kan worden gemist. Bij de huidige prijzen lijkt het overigens verstandig de windmolens niet op land te bouwen maar op zee.

Duurzame energie (2). De aansluiting van de warmtenetten in Langedijk en Heerhugowaard op het net in Alkmaar, waarover de aandeelhoudersvergadering een besluit heeft genomen, is in uitvoering. De aan DuPont geleverde stoom gaat het warmtenet van Dordrecht in en dat betekent een behoorlijke verduurzaming.

Financial close van Trias Westland komt in zicht. Dit is de eerste plek in Nederland waar op 4 kilometer diepte naar warmte geboord gaat worden. HVC werkt bij dit project samen met de Bloemenveiling en Westland Infra. De gemeente Westland verleent structurele steun aan het project. Als Nederland daadwerkelijk van het gas af wil, is het belangrijk dat dit soort projecten slaagt.

Urgentie warmtetransitie. HVC heeft jarenlang bij het ministerie van Economische Zaken bepleit dat de klimaatdoelstelling zou kunnen worden gehaald als alle warmte zou worden gebruikt die nu de lucht in wordt geblazen. Sinds het in Groningen is gaan trillen, is de overheid wakker geworden en moet Nederland zo snel mogelijk af van het gas. HVC heeft hiervoor de benodigde expertise in huis maar het aantal van 1 miljoen woningen is een enorme uitdaging. In de komende periode moeten de gemeenten en HVC kijken hoe er samengewerkt kan worden en hoe zij elkaar hierbij kunnen versterken. HVC zal hiertoe een warmtescan ontwikkelen.

(video)

De noodzakelijke warmtetransitie en de vraagstukken waarvoor individuele aandeelhouders gesteld worden, is voor HVC aanleiding om het Innovatieplatform uit te nodigen om het onderwerp de komende maanden te adresseren. In het eerste kwartaal van 2017 zal het Innovatieplatform, onder voorzitterschap van wethouder Dick Emmer (Zaanstad) de aandeelhouders uitnodigen voor een warmtecongres. De ambitie is om vervolgens in juni in de aandeelhoudersvergadering een Strate-

gienota Warmte te agenderen. De vraagstukken zijn groot, maar het een prachtige uitdaging waarvoor HVC goed is gepositioneerd.

De heer **Maarschall** (HHNK) wil niet onvermeld laten dat de winnaar van een onlangs gehouden wedstrijd, de Sustainability Challenge, het voorstel heeft gedaan om het bestaande gasnet uiteindelijk te gebruiken als warmtenet.

De heer **Van Lieshout** weet dat een groot bedrijf als Gasunie bij de transitie een rol wil gaan spelen.

Overleg gemeente Urk over financiering HVC (1).

De heer **Van Lieshout** geeft aan dat de hoofdelijke garantstelling door Urk als probleem wordt gezien, zodanig dat Urk heeft gesproken over uittreden. In dat kader is voorshands als uitgangspunt gesteld dat het bedrijf c.q. de andere aandeelhouders hiervan geen schade mogen ondervinden. Urk is ook bereid om als alternatief voor hoofdelijke garantstelling een pro rata lening te verstrekken. De gesprekken tussen Urk en HVC zijn begeleid door een onafhankelijk deskundige. Duidelijk is wel dat een oplossing voor Urk impact heeft op de huidige samenwerkingsafspraken. Dat vergt derhalve een grote zorgvuldigheid.

De Raad van Commissarissen toetst of aan de wensen van Urk tegemoet kan worden gekomen, zonder afbreuk te doen aan de fundamenteën van het samenwerkingsverband HVC. Een nieuwe regeling vergt de instemming van de aandeelhouders. Wanneer een voorstel voor een regeling tot stand is gebracht zal deze ruim te voren worden voorgelegd aan de algemene vergadering.

De heer **Van Lieshout** vervolgt zijn betoog met twee sheets over de financiële stand van zaken. Vlak voor het jaareinde en onder voorbehoud van calamiteiten wordt 2016 een keurig en stabiel jaar. In de meerjarenraming was een nettoresultaat begroot van € 3,6 miljoen maar 2016 lijkt af te gaan sluiten met een nettowinst van € 6 miljoen, en wellicht zelfs iets meer. De interne begroting van HVC kwam uit op een nettowinst van tussen € 5 miljoen en € 6 miljoen.

De **voorzitter** denkt dat de financieel directeur nog wel de nodige slagen om de arm zou hebben gehouden. Het is echter altijd mogelijk dat er na het einde van het jaar nog zaken uit de accountantscontrole naar voren komen.

De heer **Van Lieshout** begrijpt dat heel goed. Het is mogelijk dat er nog een voorziening genomen moet worden, en zo zijn er nog verschillende andere dingen te bedenken. De ontwikkeling in de richting van de financiële stabiliteit die in 2024 nodig is om op eigen benen te kunnen staan, is beter dan verwacht. In het bedrag van de gegarandeerde leningen van € 670 miljoen is een voorziening van € 15 miljoen opgenomen voor het geval er bij Gemini bijgestort moet worden. Dat is echter niet het geval. In de komende jaren worden de leningen zonder garantstelling afgebouwd en vervangen door leningen met garantstelling. De totale leningenportefeuille, die volgens de prognose van vorig jaar nu op € 800 miljoen zou uitkomen, is gedaald naar ongeveer € 766 miljoen. Dat bedrag daalt vervolgens via € 742 miljoen in 2017 naar € 721 miljoen in 2018. De toename van de solvabiliteit is het belangrijkste en die loopt vóór op de prognose.

De heer **Nieuwenhuizen** (VVI-Alkmaar) ziet in het rijtje van de gegarandeerde leningen in 2018 een stijging waardoor de huidige prognose voor 2019 gelijk is aan de prognose voor 2019 van vorig jaar.

Mevrouw **Tigchelaar** licht toe dat HVC in eerste instantie aflost op de artikel 7-leningen. Dat is in het belang van de aandeelhouders maar het herfinancieren verplicht HVC om dat weer in te vullen.

Door de realisatie van de warmtenetten ontstaat daardoor bij de gegarandeerde leningen een kleine bubbel. Dat is in overeenstemming met de prognoses van december 2015.

De **voorzitter** had het duidelijker gevonden als in dit overzicht het bedrag van de totale leningen boven het bedrag van de gegarandeerde leningen had gestaan, omdat dan beter zichtbaar is dat het totale bedrag van de leningen daalt. De toename van het nettoresultaat is het gevolg van de opbrengst van de windparken en de lagere rentelasten.

De heer **Van Lieshout** sluit af met de nieuwe bedrijfsfilm van HVC, die ook online zal worden gezet.

(video)

De **voorzitter** geeft gelegenheid voor het stellen van vragen.

De heer **Haan** (Slibverwerking 2009, Rijnland) is van mening dat fosfaat weliswaar een steeds schaarser wordende grondstof is maar dat in Nederland juist sprake is van een overschot. Biedt dat kansen voor HVC?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat HVC onderzoekt of er een business case is te maken van koeienmest, dat relatief schone fosfaat bevat. Dat is echter niet gemakkelijk is rond te rekenen. Misschien moet fosfaat eerst duurder worden.

De heer **Maarschall** (HHNK) vraagt of er sprake is van onderlinge afstemming tussen HVC en de waterschappen bij het zoeken naar gezamenlijke afzetmarkten voor de opbrengst van de grondstoffenenergiefabriek.

De heer **Van Lieshout** vindt dat de samenwerking tussen de waterschappen en HVC op het gebied van de keten steeds meer vorm en inhoud krijgt. De slibstudie en het gezamenlijk onderzoek naar meerwaarde op andere biomassastromen en energie zijn daar voorbeelden van.

5. Gelegenheid tot het doen van een aanbeveling als bedoeld in artikel 14, lid 6 van de statuten en, indien geen aanbeveling wordt gedaan, gelegenheid tot het maken van bezwaar als bedoeld in artikel 14, lid 10 van de statuten

De **voorzitter** deelt mee dat op verzoek van Almere en de overige bij herbenoeming betrokken gemeenten de heer Ph. van den Hoek bewilligd heeft in een herbenoeming voor de duur van zes maanden, tot de algemeen vergadering medio 2017. Reden is dat Almere c.s. de procedure voor opvolging nog niet afgerond hebben.

6. Benoeming van de accountant voor de controle van de jaarrekening 2016

De **voorzitter** licht toe dat de aandeelhouders het recht hebben de accountant te benoemen die de jaarrekening controleert. De Auditcommissie is van mening dat PricewaterhouseCoopers het werk naar behoren vervult en beveelt aan om hen te handhaven. In beginsel blijft de heer Adriaansens het werk doen.

De heer **Mos** (GEVUDO) kan zonder meer instemmen met het voorliggende voorstel maar doet de suggestie om meerjarige afspraken te maken op grond waarvan de benoeming geldt voor een bepaalde termijn. Uit ervaring weet spreker dat soms de neiging bestaat om te lang bij dezelfde accountant te blijven.

De **voorzitter** wijst erop dat in december 2016 geen besluit meer kan worden genomen om de jaarrekening 2016 door een andere accountant te laten controleren.

Mevrouw **Tigchelaar** zegt dat er al sprake is van een meerjarige afspraak en dat 2016 daar nog in past. In 2017 wordt het financiële pakket vernieuwd en dat is zo'n ingrijpende aangelegenheid dat de Auditcommissie heeft geoordeeld dat het verstandig zou zijn in de aanloop daar naartoe niet ook nog eens van accountant te wijzigen en de afspraken met de huidige accountant een jaar voort te zetten. De discussie over vernieuwing wordt zeker gevoerd. HVC zoekt een onafhankelijke accountant en in dat opzicht doet PwC prima werk.

De heer **Mos** (GEVUDO) is in ieder geval gerustgesteld want het is niet overal zonder meer vanzelfsprekend dat een op zich goede relatie af en toe even tegen het licht wordt gehouden.

De vergadering besluit PricewaterhouseCoopers Accountants NV opdracht te verlenen om de door het bestuur op te maken jaarrekening 2016 te onderzoeken, waarbij de opdracht, zoals het er nu naar uitziet, zal worden uitgevoerd door de heer M. Adriaansens.

7. Vergoedingstoeslag voor de renumeration van de selectie- en benoemingscommissie van de Raad van Commissarissen

De **voorzitter** licht toe dat in mei 2016, voordat een opvolger voor de heer Van Lieshout moest worden gezocht, is besloten om deze commissie in te stellen. Uit good governance overwegingen is besloten om deze commissie meer inhoud te geven zodat deze zich ook kon bezighouden met het beoordelen van het potentieel in de organisatie en met de profilering van de vacatures in de Raad van Commissarissen zelf. Het is niet meer dan redelijk dat dezelfde vergoeding op zijn plaats is als voor de Auditcommissie, vooral omdat de commissie in de afgelopen maanden al negen keer heeft vergaderd.

De heer **Van der Veeke** (Schagen, Den Helder) deelt namens Den Helder mee dat deze gemeente niet instemt met de vergoeding en dat Den Helder ook de vergoeding van de Auditcommissie op-nieuw aan de orde wil stellen.

De heer **Verlaan** (Dronten) vraagt of het standpunt van Den Helder kort kan worden toegelicht.

De heer **Van der Veeke** (Schagen, Den Helder) antwoordt dat hij daar in zijn stukken niets over kan vinden en dat hij het antwoord op de vraag dus schuldig moet blijven.

De vergadering besluit met de grootst mogelijke meerderheid de Vergoedingstoeslag voor de re-numeratie van de selectie- en benoemingscommissie van de Raad van Commissarissen conform voorstel vast te stellen.

De **voorzitter** stelt voor om eerst de rondvraag te behandelen en daarna pas over te gaan tot de behandeling van agendapunt 8.

9. Rondvraag en sluiting

De heer **Mos** (GEVUDO) deelt mee dat een aantal van de aanwezigen op de AB-vergadering van GEVUDO heeft gezegd best wat geluid te willen maken bij de landelijke politiek om zo te bewerkstelligen dat er meer gerecycled wordt en dat daar ook een premie op wordt gezet. Niet alle AB-leden delen deze mening, want er zit ook iets van politieke kleur achter, maar spreker wil in ieder geval hier genoemd hebben dat er vanuit deze aandeelhouder hulp wordt aangeboden. Dat geldt overigens niet alleen voor dit onderwerp maar ook voor andere zaken.

De heer **Van Lieshout** geeft te kennen dat HVC daar natuurlijk blij mee is.

De **voorzitter** wil even stilstaan bij het feit dat dit de laatste keer is dat de heer Wim van Lieshout bij deze vergadering aanwezig is en overhandigt hem een boeket bloemen, met de uitdrukkelijke mededeling dat deze bloemen niet voor de heer Van Lieshout zelf maar voor zijn echtgenote bedoeld zijn. Het thuisfront heeft altijd het meeste last van de werkdruk en de stress die het soort banen, zoals de heer Van Lieshout de afgelopen elf jaar heeft vervuld, met zich meebrengt. De Raad van Commissarissen, en waarschijnlijk ook de aandeelhouders, vinden dat de spanning en de drukte in de afgelopen elf jaar zeer de moeite waard zijn geweest, en kijken met buitengewoon veel genoegen terug op de samenwerking in die periode. Er is bijzonder veel gebeurd binnen HVC en de heer Van Lieshout laat een mooi bedrijf achter. Dat blijkt ook uit de goede prognose voor de komende vijf jaar die de heer Van Lieshout zojuist nog tactisch heeft laten zien. HVC heeft een transitie doorgemaakt van afvalverbrander naar adviseur van zijn aandeelhouders over de circulaire economie. De inbreng van de heer Van Lieshout op het gebied van duurzame energie heeft HVC een stuk verder gebracht en daarvoor spreekt de Raad van Commissarissen zijn dank uit.

De heer **Van Lieshout** heeft het een voorrecht gevonden om met de aandeelhouders samen te werken en wenst allen veel wijsheid toe.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.00 uur.

8. Rapportage inzake beloningsbeleid en proces werving algemeen directeur

Na het sluiten van de deuren heropent de **voorzitter** met het goede nieuws dat die ochtend het proces van werving en benoeming is afgerond met de benoeming van de heer Dion van Steensel als opvolger van de heer Van Lieshout. De Raad van Commissarissen is blij dat na een gedegen selectie de interne kandidaat als meest gekwalificeerd en passend bij het profiel naar voren kwam. De keuze voor de heer Van Steensel is gemaakt op grond van kwalificaties en niet op grond van beloning.

Afgesproken is dat de heer Van Steensel in zijn huidige salarisschaal blijft totdat het voorstel voor het beloningsbeleid is geïmplementeerd en de discussie daarover is afgerond.

De voorzitter neemt in vogelvlucht het proces van de afgelopen maanden door. In de AV van juni 2016 is – naar aanleiding van moties in gemeenteraden en algemene besturen met de opdracht om te bevorderen dat de beloning van de directie in lijn gebracht wordt met WNT2 – afgesproken het beloningsbeleid te agenderen. Op dat moment was niet bekend dat de heer Van Lieshout zou vertrekken.

Na het ontstaan van de vacature – medio augustus – heeft de Raad van Commissarissen een executive searchbureau opdracht gegeven op basis van een met de aandeelhouders afgestemde profielschets. De aandeelhouders zijn bij het proces betrokken in twee klankbord-bijeenkomsten waarvoor elke aandeelhouder op persoonlijke titel is uitgenodigd.

De eerste bijeenkomst is vooral aandacht besteed aan WNT, de beloning in de sector, het deelnemingenbeleid bij overheden en de impact van WNT-2 op het loongebouw.

In de tweede bijeenkomst heeft het executive searchbureau uitleg gegeven over de bevindingen in het wervingsproces tot dat moment.

De aandeelhouders hebben in die bijeenkomst aangegeven de zoekopdracht op basis van WNT2 af te willen ronden alvorens te komen tot een afweging van kaders. Toegezegd is dat in de Algemene Vergadering van 21 december 2016 in elk geval een terugkoppeling gegeven zou worden.

In het selectieproces is na een eerste weging van reacties gesproken met 24 kandidaten. Van de zes uiteindelijke serieuze kandidaten kwamen er vijf uit de publieke of semipublieke sector en één uit het bedrijfsleven. De beloning van de externe kandidaten lag voor allen op een niveau op of boven WNT1. Er was bereidheid om salaris in te leveren, echter niet tot het niveau van WNT2. De interne kandidaat heeft gezegd dat de hoogte van het salaris niet zijn belangrijkste drijfveer is en gaat ervan uit dat het toekomstige salaris recht doet aan de additionele verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden.

De conclusie van de Raad van Commissarissen na deze zoektocht waarin kandidaten uit de sector actief benaderd moesten worden om interesse op te wekken, is dat beloning op WNT2-niveau geen houdbaar kader is voor gekwalificeerde kandidaten voor de functie van algemeen directeur van HVC. De Raad van Commissarissen onderschrijft het matigen van topinkomens en wil daaraan concreet invulling geven. Het WNT2-niveau is voor HVC echter te restrictief om een gekwalificeerde directie binnen te halen én te behouden.

De Raad van Commissarissen meent een maatschappelijk verantwoorde opstelling te kiezen met het voornemen om de algemeen directeur, na accordering van het beloningsbeleid door de Algemene Vergadering, een jaarsalaris aan te bieden van € 175.000,00 (inclusief vakantiegeld, eindejaarsuitkering en dergelijke), een bij de functie passende auto en de gangbare werkgeversbijdrage voor het pensioen. Er zal geen variabele beloning wordt toegepast. Deze honorering is in de ogen van de Raad van Commissarissen sober en ligt ongeveer 20%, namelijk bijna € 50.000 onder het salaris van de voorgaande directeur. De totale honorering ligt 10% boven het WNT2-niveau.

De Raad van Commissarissen zou als beleidsvoorstel aan de aandeelhouders willen voorleggen:

- HVC valt niet onder de WNT; de wetgever laat de afweging van het beloningsbeleid over aan de aandeelhouders.
- HVC is een nutsbedrijf in publieke handen en daarbij past een beloningsbeleid dat sober is, en waar de normstelling van WNT2 als uitgangspunt geldt. De aandeelhouders zijn zich er echter ook van bewust dat HVC een hybride structuur heeft en zijn nutstaken uitvoert in een concurrerende markt.
- Van de directie wordt specifieke marktgerichte kennis en ervaring verwacht; de aandeelhouders geven derhalve beperkte vrijheid aan de Raad van Commissarissen om, mits gemotiveerd en met feiten onderbouwd, binnen kaders af te wijken van de WNT2-norm.

Dit beleid wordt ter besluitvorming aan de aandeelhouders voorgelegd. Spreker geeft in overweging om in het eerste kwartaal van 2017 een buitengewone aandeelhoudersvergadering te houden waarin alleen dit onderwerp wordt geagendeerd.

De vergadering stemt in met het houden van een buitengewone aandeelhoudersvergadering en wijst op het belang om beleid zodanig te formuleren dat het gedurende een reeks van jaren hou-

vast biedt. De voorzitter verzekert de vergadering dat een matiging in het beloningsbeleid voor de directie een navenant drukkend effect heeft op het totale loongebouw.

Na ampel beraad wordt afgesproken om in het persbericht over de benoeming noch in antwoord op vragen in te gaan op de beloning van de nieuwe directeur en te volstaan met de uitleg dat het beloningsbeleid apart geagendeerd wordt.

Agendapunt 8**Rapportage inzake beloningsbeleid en proces werving algemeen directeur**

Na het sluiten van de deuren heropent de **voorzitter** met goede nieuws dat die ochtend het proces van werving en benoeming is afgerond met de benoeming van de heer Dion van Steensel als opvolger van de heer Van Lieshout. De Raad van Commissarissen is blij dat na een gedegen selectie de interne kandidaat als meest gekwalificeerd en passend bij het profiel naar voren kwam. De keuze voor de heer Van Steensel is gemaakt op grond van kwalificaties en niet op grond van beloning. Afgesproken is dat de heer Van Steensel in zijn huidige salarisschaal blijft totdat het voorstel voor het beloningsbeleid is geïmplementeerd en de discussie daarover is afgerond.

De voorzitter neemt in vogelvlucht het proces van de afgelopen maanden door. In de AV van juni 2016 is – naar aanleiding van een motie met de opdracht om te bevorderen dat de beloning van de directie in lijn gebracht wordt met WNT2 – afgesproken het beloningsbeleid te agenderen. Op dat moment was niet bekend dat de heer Van Lieshout zou vertrekken.

Na het ontstaan van de vacature – medio augustus – heeft de RvC een executive searchbureau opdracht gegeven op basis van een met de aandeelhouders afgestemde profielschets. De aandeelhouders zijn bij het proces betrokken in twee klankbord-bijeenkomsten waarvoor elke aandeelhouder op persoonlijke titel is uitgenodigd.

De eerste bijeenkomst is vooral aandacht besteed aan WNT, de beloning in de sector en het deelnemingenbeleid bij overheden. In de tweede bijeenkomst heeft het executive searchbureau uitleg gegeven over de bevindingen in het wervingsproces tot dat moment.

De aandeelhouders hebben in die bijeenkomst aangegeven de zoekopdracht op basis van WNT2 af te willen ronden alvorens te komen tot een afweging van kaders. Toegezegd is dat in de AV van 21 december 2016 in elk geval een terugkoppeling gegeven zou worden.

In het selectieproces is na een eerste weging van reacties gesproken met 24 kandidaten. Van de zes uiteindelijke serieuze kandidaten kwamen er vijf uit de publieke of semipublieke sector en één uit het bedrijfsleven. De externe kandidaten zaten allen op een niveau op of boven WNT1. Er was bereidheid om salaris in te leveren maar ze wilden niet zo ver gaan als WNT2. De interne kandidaat heeft gezegd, en dat is volgens spreker ook gemeend, dat de hoogte van het salaris niet zijn belangrijkste drijfveer is. Hij verwacht wel dat het toekomstige salaris recht doet aan de additionele verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden.

De conclusie van de Raad van Commissarissen na deze zoektocht waarin kandidaten uit de sector actief benaderd moesten worden om interesse op te wekken is dat beloning op WNT2-niveau geen houdbaar kader is voor gekwalificeerde kandidaten voor de functie van algemeen directeur van HVC. De Raad van Commissarissen onderschrijft het matigen van topinkomens en wil daaraan concreet invulling geven. Het WNT2-niveau is voor HVC echter te restrictief om een gekwalificeerde directeur binnen te halen én te behouden.

De RvC meent een maatschappelijk verantwoorde opstelling te kiezen met het voornemen om de algemeen directeur, na accordering van het beloningsbeleid door de AV, een jaarsalaris aan te bieden van € 175.000,00 (inclusief vakantiegeld, eindejaarsuitkering en dergelijke), een bij de functie passende auto en de gangbare werkgeversbijdrage voor het pensioen. Er zal geen variabele beloning wordt toegepast. Deze honorering is in de ogen van de Raad van Commissarissen sober en ligt ongeveer 20%, namelijk bijna € 50.000,00, onder het salaris van de voorgaande directeur. De totale honorering ligt 10% boven het WNT2-niveau.

De Raad van Commissarissen zou als beleidsvoorstel aan de aandeelhouders willen voorleggen:

- HVC valt niet onder de WNT; de wetgever laat de afweging van het beloningsbeleid over aan de aandeelhouders.
- HVC is een nutsbedrijf in publieke handen en daarbij past een beloningsbeleid dat sober is, en waar de normstelling van WNT2 als uitgangspunt geldt. De aandeelhouders zijn zich er echter ook van bewust dat HVC een hybride structuur heeft en zijn nutstaken uitvoert in een concurrerende markt.

- Van de directie wordt specifieke marktgerichte kennis en ervaring verwacht; de aandeelhouders geven derhalve beperkte vrijheid aan de Raad van Commissarissen om, mits gemotiveerd en met feiten onderbouwd, binnen kaders af te wijken van de WNT2-norm.

Dit beleid wordt ter besluitvorming aan de aandeelhouders worden voorgelegd. Spreker geeft in overweging om in het eerste kwartaal van 2017 een buitengewone aandeelhoudersvergadering te houden waarin alleen dit onderwerp wordt geagendeerd.

De vergadering stemt in met het houden van een buitengewone aandeelhoudersvergadering en wijst op het belang om beleid zodanig te formuleren dat het gedurende een reeks van jaren houvast biedt. Bij de behandeling van het beloningsbeleid wordt gevraagd tevens aandacht te besteden aan impact op het totale loongebouw.

Na ampel beraad wordt besloten om in het persbericht over de benoeming noch in antwoord op vragen in te gaan op de beloning van de nieuwe directeur en te volstaan met de uitleg dat het beloningsbeleid apart geagendeerd wordt.

4. Verslag en besluitenlijst van de Algemene Vergadering d.d. 9 maart 2017 (bijlage)

Voorstel: ter vaststelling.

Verslag en besluitenlijst van de Buitengewone Algemene Vergadering van NV HVC d.d. 9 maart 2017

Totaal geplaatst aantal aandelen A: 2.914; aandelen B: 397

Vertegenwoordigd ter vergadering: aandelen A: 2.914 (100%); aandelen B: 397 (100%)

Ter vergadering vertegenwoordigde aandeelhouders:

- a. Gemeente Almere, 173 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer M. Pol;
- b. Gemeente Beemster, 11 aandelen A, vertegenwoordigd door mevrouw A. Zeeman;
- c. Gemeente Den Helder, 112 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer O. Wagner;
- d. Gemeente Dronten, 48 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer T. van Amerongen;
- e. Gemeente Edam-Volendam, 8 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer H. Schütt;
- f. Gemeente Hollands Kroon, 71 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer T.J.M. Groot;
- g. Gemeente Lelystad, 93 aandelen A, vertegenwoordigd door mevrouw E. van Wageningen;
- h. Gemeente Noordoostpolder, 62 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer A. Poppe;
- i. Gemeente Purmerend, 102 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer R.J. Helm;
- j. Gemeente Schagen, 72 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer S.J.A. van der Veek;
- k. Gemeente Smallingerland 78 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer R. Haverkort;
- l. Gemeente Texel, 24 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer F. Kingma;
- m. Gemeente Urk, 23 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer G. Post;
- n. Gemeente Westland, 130 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer P. Ouwendijk;
- o. Gemeente Zeewolde, 20 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer M. Pol;
- p. Gemeenschappelijke regeling CAW, 338 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer V. Reus;
- q. Gemeenschappelijke regeling AIJZ, 529 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer D. Emmer;
- r. Gemeenschappelijke regeling GEVUDO, 529 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer P. Ouwendijk;
- s. Gemeenschappelijke regeling VVI-Alkmaar e.o., 484 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer J. Nieuwenhuizen;
- t. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), 7 aandelen A, vertegenwoordigd door de heer J.D. Kramer;
- u. Gemeenschappelijke regeling Slibverwerking 2009, 397 aandelen B, vertegenwoordigd door de heer J. Haan.

Tevens aanwezig:

HVC
HVC

de heer P. Houben (voorzitter; president-commissaris HVC)
de heer J. van Raaij (secretaris)
mevrouw J.I. Jackl (notulist)

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**: dames en heren, welkom op deze BAvA, een bijzondere aandeelhoudersvergadering van HVC. Ik heb me door de heer van Raaij laten vertellen dat dit, voor zover het hem heugt, de eerste is in de geschiedenis van het bedrijf.

2. Agenda

De **voorzitter** deelt mede dat er één onderwerp op de agenda staat, namelijk het beloningsbeleid, en constateert dat er, behalve het voorstel van de Raad van Commissarissen, geen andere voorstellen op tafel liggen. De vergadering gaat akkoord met de agenda.

Hij vermoedt namens velen te spreken met het uitspreken van de hoop dat een ieder na afloop van deze vergadering kan zeggen dat dit onderwerp eindelijk is afgerond en dat in deze aandeelhouders-

vergaderingen weer de issues kunnen worden geagendeerd waar dit bedrijf werkelijk voor staat, namelijk het helpen van aandeelhouders bij de positionering op het gebied van circulaire economie en duurzame energie. We kunnen dan weer gaan praten over investeringen en over de strategische koers.

Spreker stelt de volgende procedure voor: een toelichting waarom de Raad van Commissarissen tot dit voorstel is gekomen, en vervolgens het ruimte geven aan de aandeelhouders om dit voorstel te becommentariëren of om een stemverklaring af te geven. Hij verzoekt een ieder efficiënt met de tijd om te gaan omdat alle argumenten in de afgelopen negen maanden wel de revue hebben gepasseerd. Daarna zal er overgegaan worden tot stemming. De vergadering is het met deze procedure eens.

3. Beloningsbeleid

De **voorzitter** licht toe dat HVC een nutsbedrijf in publieke handen is, waar een sober beloningsbeleid bij past. Voor de goede orde: vanaf de aanvang van HVC zijn de Raad van Commissarissen en de aandeelhouders het hierover eens geweest. De Raad van Commissarissen heeft daarnaast ook altijd duidelijk uitgesproken dat HVC een overheidsdeelneming is die moet opereren in een competitieve markt. Iedereen zal het er ook over eens zijn dat de Raad van Commissarissen verantwoordelijk wordt gehouden voor het borgen van een goed ondernemingsbestuur. Het beloningsbeleid, en dat geldt voor elk bedrijf, dient ruimte te bieden om uit gekwalificeerde kandidaten bestuurders te benoemen en te behouden. Het is alle partijen ook wel duidelijk geworden dat regeling van de WNT wettelijk niet toepasbaar is op HVC maar dat deze wat de RvC betreft wel als uitgangspunt voor een sober beloningsbeleid kan gelden. De realiteit gebiedt echter ook dat de relevante arbeidsmarkt niet uit het oog kan worden verloren. Eerder is al vastgesteld dat incidentele beloningen of bonussen niet aan de orde zouden moeten zijn. Tot slot is het belangrijk is dat een beloningsbeleid niet is gebaseerd op incidenten maar dat het gedurende een langere periode houdbaar is.

Welke lessen zijn er te trekken uit de benchmarkanalyse en de zoektocht van het afgelopen halfjaar?

Ten eerste dat de rijksoverheid voor staatsdeelnemingen bewust een gewogen beloningsbeleid hanteert, waarbij WNT2 gedeeltelijk uitgangspunt is maar waarbij daarnaast naar de relevante marktomgeving wordt gekeken.

Ten tweede dat de beloning van bestuurders in deze sector op dit moment op WNT1-niveau of hoger ligt, ook bij kleinere en minder complexe bedrijven als HVC. Ten derde dat er voor de vacature weinig of geen belangstelling vanuit de private sector werd getoond, terwijl dit een sector is waarin zowel private als publieke partijen opereren en HVC een toonaangevende positie heeft.

De salariëring van alle gekwalificeerde kandidaten van buiten het bedrijf uit publieke organisaties lag op WNT1-niveau, de oude Balkenendenorm, of hoger.

De Raad van Commissarissen is daarom tot de conclusie gekomen dat een strikt gevoerd WNT2-beleid op dit moment geen houdbaar kader vormt om gekwalificeerde kandidaten voor de functie van algemeen directeur binnen te halen. Echter, de Raad van Commissarissen begrijpt de wens om de beloningen te matigen heel goed en is daarom met een voorstel gekomen waarbij de beloning 20% lager ligt dan die van de voorgaande functionaris. De Raad van Commissarissen kan ook goed leven met een beleid waarbij WNT het gewenste uitgangspunt is. De arbeidsmarkt vereist echter dat hiervan, wanneer dat nodig is, en in beperkt mate, en alleen als daarover verantwoording wordt afgelegd aan de aandeelhoudersvergadering, kan worden afgeweken. Het voorstel is dus dat het vigerend WNT2-salarisniveau de inzet is bij afspraken over de beloning van de statutair directeur, nu en in de toekomst. Indien het afwijken hiervan noodzakelijk is, legt de Raad van Commissarissen daarover verantwoording af aan de aandeelhoudersvergadering, met dien verstande dat die afwijking nooit meer zal zijn dan de eerder genoemde 20% van de WNT-norm.

De voorzitter geeft een ieder graag het woord die vragen heeft of opmerkingen wil maken over dit voorstel.

De heer **Post** (Urk): De voorzitter gebruikt natuurlijk valide argumenten. In het verleden is voor dit onderwerp regelmatig aandacht gevraagd, terwijl het vertrek van de heer Van Lieshout op dat moment nog helemaal niet aan de orde was. De Raad van Commissarissen heeft toen gezegd dat het naar de heer Van Lieshout toe niet netjes zou zijn om te gaan morrelen aan diens salaris. Dat konden wij goed begrijpen omdat de heer Van Lieshout op een bepaalde basis was aangenomen. Er is toen ook gezegd dat er meteen op WNT2-niveau zou worden beloond op het moment dat er een nieuwe directeur kwam. Ik denk dat er dus een afspraak ligt.

Bij de hoogte van het bedrag wil ik graag een voorbeeld geven. Het salaris van de minister-president ligt op WNT2-niveau en als hij een verkeerd woord zegt, rolt heel Nederland over hem heen. Wij hebben hier een eigen bedrijf, met een door de aandeelhouders gegarandeerde omzet, en die directeur zou dan behoorlijk veel meer moeten verdienen dan de minister-president. Ik vind dat dat te ver gaat. De gemeente Urk is van mening dat de kwetsbaarheid van onze directeur een stuk kleiner is dan die van de minister-president.

Voor mij is het belangrijkste punt dat er een signaal wordt afgegeven door overheden, want dat zijn de aandeelhouders. We willen als overheid een voorbeeld geven; ook door de Tweede Kamer is op deze voorbeeldfunctie gewezen. Nu zijn we zelf aan zet, en zouden we toch een hogere beloning gaan toekennen. Het college van Urk kan dat niet uitleggen aan de gemeenteraad, maar wat nog belangrijker is, we kunnen het ook niet uitleggen aan onze burgers. Urk zal tegenstemmen.

De **voorzitter**: Voor de goede orde: wij hebben iets dergelijks nooit gezegd, tenzij dat voor mijn tijd is geweest. Er is indertijd toegezegd dat wij het beloningsbeleid op de agenda zouden zetten op het moment dat de oude directeur zou aftreden. We hebben niet toegezegd dat dat een beloningsbeleid volgens de WNT-norm zou zijn.

De heer **Post** (Urk): Ik wil daar heel kort op reageren. Misschien is het niet letterlijk zo toegezegd maar er is gezegd dat daar nu het moment niet voor is omdat dat niet netjes zou zijn naar de directeur toe. Maar, als er een nieuwe directeur komt, komt dit uitdrukkelijk ter sprake. Ik denk dat dat moment nu daar is.

De **voorzitter**: Dat laatste is heel duidelijk wel toegezegd, namelijk dat het dan ter sprake zou komen. Daar hebben wij ons ook aan gehouden, en toevallig viel dat samen met een toezegging dat we het überhaupt ter sprake zouden brengen. Ik wil echter duidelijk maken dat er niet in het verleden gezegd is dat de WNT sec zou worden toegepast.

De heer **Wagner** (Den Helder): De heer Post heeft al het nodige gezegd maar waar het mij om gaat, is dat steeds het woord 'commercieel' valt. Het stoort mij dat er een vergelijking wordt gemaakt met de commerciële markt. Het is een semi-commerciële markt. Ik heb aan mijn gemeenteraad moeten uitleggen dat HVC bij een faillissement tegen de gemeenten zal zeggen dat zij mogen kiezen of zij hun vuil wel of niet willen laten ophalen, maar in verband met de volksgezondheid en noem maar op moet dat vuil wel worden opgehaald. Op dat moment zal HVC zeggen dat de gemeenten hun portemonnee moeten trekken. De gemeenten, die op grond van wettelijke regelingen verplicht zijn hun afval hier te laten te verwerken, vormen de backbone van het grootste deel van dit bedrijf. Dat werk doet HVC prima en heel efficiënt, en daar zijn we heel blij mee. HVC doet ook heel veel in het kader van duurzaamheid. Om dat kleine, commerciële gedeelte van de bedrijfsvoering te vertalen in de betaling van een directeur, vind ik prematuur, en dat stoort ook onze gemeenteraad. U mag handelen zoals u doet, als u naar de WNT kijkt, maar het gaat niet alleen om de letter van de wet maar ook om de geest ervan. In mijn omgeving merk ik dat samenwerkingsverbanden, gemeenschappelijke regelingen en verlengd bestuur onder druk staan. Dit soort discussies stookt dat vuurtje iedere keer weer op en ik wil daar wel eens van af. Daarom hoop ik dat we hier vandaag voor het laatst over praten zodat ik niet weer terug moet naar de raad om uit te leggen wat er nu weer over HVC in de kranten staat.

De **voorzitter**: Voor de goede orde: eerder is al aangegeven dat het ophalen van vuil niet wordt gezien als een commerciële activiteit. Maar andere activiteiten van HVC zijn wel aan concurrentie onderhevig. De capaciteit van de vuilverbranding wordt voor 60% gevuld door contracten met commerciële partijen en dus niet door de eigen gemeenten. En ook de energie-activiteiten zijn sterk afhankelijk van marktomstandigheden.

De heer **Wagner** (Den Helder): Het gaat om het afbreukrisico van de functie van algemeen directeur ten opzichte van een commercieel bedrijf.

De **voorzitter**: Die is in mijn ogen hetzelfde. Als hij zijn functie niet goed vervult en de aandeelhouders ontevreden zijn, zal de Raad van Commissarissen hem of haar in beide gevallen de deur wijzen.

De heer **Groot** (Hollands Kroon): Het gaat, wat mij betreft, niet eens om argumenten. Dat klinkt raar in een vergadering want het is normaal om een afweging te maken tussen alle argumenten pro en contra om vervolgens, op basis van een discussie, tot een afgewogen besluit te komen. In uw inleiding heeft u gezegd dat de WNT-norm niet van toepassing is op HVC. Dat is zo'n voorbeeld waar de raad van Hollands Kroon geen boodschap aan heeft. Ik heb het uit en te na geprobeerd uit te leggen maar de raad zegt gewoon: daar hebben we niks mee te maken. Als bestuurder zou ik dat naast me neer kunnen leggen maar dat doe ik niet, omdat ik als wethouder uitvoer wat de gemeenteraad wil. De gemeenteraden zijn kaderstellend en ik heb een bijna unaniem aangenomen motie aan mijn broek waarin staat dat de directeur moet worden betaald volgens de WNT2-norm. Met dat kader ben ik op pad gestuurd en daar heb ik het mee te doen. Wat ik er zelf van vind, of wat het college ervan vindt, staat daar buiten.

De heer **Emmer** (AIJZ): Als vertegenwoordiger van AIJZ zit ik in een lastige positie. De vier gemeenteraden zijn heel helder geweest. Net als de gemeente Hollands Kroon kiezen zij de WNT2-norm als uitgangspunt voor de beloning van de directeur en voor het bedrijf.

In die zin is het gemakkelijk om vandaag een besluit te nemen. Wat het ingewikkeld maakt, is dat de beloningsstructuur niet zo was. Vanuit mijn positie wil ik HVC complimenteren met het feit dat er een andere beloning wordt voorgesteld, die 20% lager ligt dan voorheen. Dat komt een eind in de goede richting, maar de vraag is of dat genoeg is voor dit moment en dat veroorzaakt een dilemma binnen AIJZ.

In mijn eigen gemeente, Zaanstad, die binnen AIJZ de helft van het aantal stemmen heeft, heeft de raad begrip gekregen voor mijn standpunt dat van HVC eigenlijk niet gevraagd kan worden de WNT2-norm aan te houden. De huidige directeuren hebben immers een contract dat het mogelijk maakt om boven de WNT1-norm [bedoeld wordt WNT2-norm] uit te komen. Als iemand uit die groep dan algemeen directeur wordt, vind ik het redelijk dat daar een andere beloning bij hoort maar dat dat een uitzondering moet zijn.

Ik had daarom voor deze vergadering een amendement voorbereid dat inhield dat uw voorstel alleen van toepassing zou moeten zijn voor deze benoeming en voor deze directeur. In de toekomst moet er een loongebouw komen met een top, en dat is de algemeen directeur, die wordt beloond op maximaal WNT1-niveau [bedoeld wordt WNT2-norm]. In de toekomst blijven de beloningen dan binnen het kader dat door de raden zo belangrijk wordt gevonden. Dat vond ik een redelijk compromis maar ik moet ook vaststellen dat daar binnen AIJZ geen meerderheid voor was te vinden. We zijn niet over één nacht ijs gegaan kan ik u verzekeren, maar ik zal het amendement niet indienen. Het zou voor mij, en ook voor de interne discussie, enorm uitmaken als u de toezegging zou kunnen doen dat er op relatief korte termijn een loongebouw wordt ontwikkeld waarin de WNT2-norm van toepassing is. Daar waar ik WNT1 heb gezegd, bedoel ik altijd WNT2. Dan kunnen we vaststellen dat de huidige situatie tijdelijk is en dat deze wordt afgebouwd naar het door AIJZ gewenste niveau.

Als het voorstel blijft zoals het is, zal ik namens AIJZ tegen stemmen.

De **voorzitter**: Ik heb u in de vorige vergadering al gezegd dat ook het voorliggende voorstel automatisch zal leiden tot druk op de top van het loongebouw. Ik kan niet toezeggen dat wij het hele loongebouw onder handen gaan nemen omdat een deel daarvan met de COR is besproken en vastligt in een cao, maar het gaat u uiteindelijk om de top van het loongebouw. Ik kan gerust de toezegging doen dat die zal worden gezien maar ook daar hebben wij nog altijd te maken met bestaande afspraken en met bestaande arbeidsmarktverhoudingen.

De heer **Emmer** (AIJZ): Het gaat niet om de bestaande arbeidscontracten want die moeten worden gerespecteerd. Ik ga ervan uit dat de cao wel onder WNT2-niveau zit, want anders wordt het echt ingewikkeld, maar mijn achterban wil dat het geldt voor alle nieuwe arbeidscontracten.

De **voorzitter**: We hebben het over een gebouw, en er zit dus een zekere logica in wat iemand gaat verdienen die promotie maakt. Daar zit een bepaalde samenhang in. Mijn toezegging is dat wij dit gebouw gaan bezien in het licht van de afspraken die wij hier maken. Ik kan u ook de toezegging doen dat dit de volgende keer niet het argument bij een interne promotie mag zijn, maar dat zult u niet aangaan omdat we dan nog steeds met hetzelfde probleem zitten. Ik kan niet de toezegging doen dat we het binnen een halfjaar wel even zullen hebben geregeld. Het zal een moeizaam proces worden.

De heer **Emmer** (AIJZ): Wat ik zou willen horen, is dat de voorgestelde afwijking van 20% alleen van toepassing wordt verklaard voor deze benoeming, en dat voor de overige benoemingen WNT2 het maximum is. Ik begrijp dat u dat niet kunt toezeggen.

De **voorzitter**: Neen, het beleid dat wij hier toezeggen geldt niet alleen voor dit incidentele geval. Het uitgangspunt voor een volgende keer, en die toezegging is gedaan, is WNT2-niveau. Als wij zouden moeten constateren, maar liever niet, dat wij hiervan moeten afwijken, kan dat alleen met uitleg aan u en met uw toestemming. U heeft het als aandeelhouders dus ook zelf in de hand.

De heer **Emmer** (AIJZ): U gaat heel ver maar niet ver genoeg. Het spijt me.

De heer **Reus** (CAW): Binnen de CAW-gemeenten is uitgebreid gediscussieerd en in Leiden is heel duidelijk gezegd dat WNT2 het absolute maximum is. Er kunnen hele discussies worden gevoerd over marktpartijen en dergelijke, maar wij vinden dat we als overheid een voorbeeldfunctie hebben. Een minister-president, de CEO van Nederland die een heel grote verantwoordelijkheid heeft, mag een bepaald salaris verdienen.

Wij werken met publiek geld en we hebben als gemeenten € 670 miljoen als garanties uitstaan. Als het verkeerd gaat met HVC, dan komt HVC toch bij die gemeenten terecht en wij zijn dan ook van mening dat wij geen andere kant uit kunnen dan WNT2 als absolute bovengrens.

De heer **Ouwendijk** (Westland, GEVUDO): Ik hoor collega's zeggen dat zij een duidelijk boodschap hebben meegekregen van hun gemeenteraden. Het is de taak van een wethouder om binnen die kaders te handelen. Het kader dat ik van Westland heb meegekregen, is iets ruimer en dat biedt voldoende mogelijkheid om serieus naar het voorstel te kijken. Wel vraagt de gemeenteraad om te proberen om in de toekomst terecht te komen op de WNT2-norm. Met dit voorstel kan ik instemmen.

De heer **Kingma** (Texel): Ik wil gehoor geven aan uw eerste oproep in deze vergadering om er niet al te veel meer over te zeggen. Vorig jaar heeft Texel aangegeven voor de WNT2-norm te gaan. De vele gesprekken en alle stukken die heen en weer zijn gestuurd, hebben niet tot een ander inzicht geleid.

De heer **Helm** (Purmerend): Ons standpunt is al tijden bekend: de gemeenteraad heeft unaniem de motie aangenomen waarin staat dat we alleen akkoord gaan met WNT2.

De heer **Van Amerongen** (Dronten): Ik sluit me volledig aan bij de argumenten van de collega's van de gemeenten Urk en Den Helder, en ik had hier dezelfde argumenten naar voren willen brengen. Voor de gemeente Dronten is de WNT2-norm geen uitgangspunt maar een harde norm. Gesteund door de kaderstelling die de raad heeft meegegeven, kunnen wij niet instemmen met dit voorstel.

De heer **Poppe** (Noordoostpolder): Vanuit Noordoostpolder is er waardering voor dit voorstel. De ruimte boven de WNT2-norm werd noodzakelijk geacht om een goede kandidaat te werven, en dat klinkt misschien flauw, maar wij vinden dat die plus niet langer noodzakelijk is nu er een interne kandidaat is benoemd. Ik heb ook een unaniem aangenomen motie meegekregen en ik zie geen mogelijkheid om de raad daar anders in mee te krijgen. Ik wil u vragen om na deze aandeelhoudersvergadering zo snel mogelijk met de gemeenten te communiceren.

De heer **Haverkort** (Smallingerland): Ik wil nog even inhaken op de discussie over het totale loongebouw. Ik was in eerste instantie wat teleurgesteld over het voorliggende voorstel omdat ik had verwacht dat er breder gekeken zou worden dan alleen naar de beloning van de algemeen directeur. We hebben in de vorige aandeelhoudersvergadering besproken dat het niet over alle cao-lonen gaat, maar wel dat de top zou worden meegenomen. Ik heb van u begrepen dat daar alsnog een voorstel voor gaat komen, en dat wachten we af. De argumenten zijn voldoende gewisseld. De gemeente Smallingerland deelt niet de door de Raad van Commissarissen aangevoerde argumenten voor deze extra ruimte. We zullen het voorstel dan ook niet steunen.

De heer **Haan** (GR Slibverwerking 2009): De GR Slibverwerking en de vijf waterschappen zijn in ieder geval blij dat het gelukt is om op WNT2-niveau een goede directeur te vinden, en we zijn ook tevreden met de beweging in het beloningsbeleid. Binnen de GR heeft een pittige discussie plaatsgevonden over de vraag of dit voorstel recht doet aan het maatschappelijk debat, en daarover liepen de meningen uiteen. Er is binnen de GR geen unanimititeit bereikt maar er is wel een meerderheidsbesluit dat dit beleid steunt.

De heer **Kramer** (HHNK): Als vervanger heb ik vooraf overleg gehad, en WNT2 is voor ons toch echt de norm. HVC wordt gefinancierd met overheidsgeld. Het Algemeen Bestuur, waarvan ik lid ben, heeft over het voorstel gediscussieerd maar vindt het niet acceptabel. We hebben ook een motie gehad. Ik hoor mensen maar af en toe over de samenleving. Op zaterdag spreek ik standaard mijn stratenmaker, Theo, die een klein bedrijf heeft. Ik heb aan Theo gevraagd wat hij hier van vindt. Hij vindt het onzin want 'ze hebben toch de Balkenendenorm?' Ik deel graag met u dat er vanuit de samenleving heel anders tegen beloningssystemen wordt aangekeken dan op bestuurlijk niveau. HHNK stemt niet met het voorstel in.

De **voorzitter**: Dit voorstel ligt overigens onder de door u genoemde Balkenendenorm.

Mevrouw **Van Wageningen** (Lelystad): Voor Lelystad ligt dit voorstel ook moeilijk. Er ligt een duidelijke motie van de raad waaraan ik moet voldoen, en deze gaat uit van de WNT2-norm. Het is wel vreemd dat de nieuwe directeur van HVC minder gaat verdienen dan de directeur onder hem en toen hebben we bedacht dat een opslag van 10% boven de WNT2-norm voor de nieuwe directeur bespreekbaar is. Daarna zal HVC het hele loonbeleid moeten bekijken zodat in de toekomst WNT2 de harde norm is voor een nieuw aan te stellen directeur.

De **voorzitter**: Die toezegging is gedaan, en ook de toezegging dat we het loongebouw zullen bekijken.

Mevrouw **Van Wageningen** (Lelystad): Met punt 2 van het voorstel, dat inhoudt dat er een afwijking kan zijn van 20%, kunnen wij niet instemmen.

De heer **Pol** (Almere, Zeewolde): Ik spreek vandaag met een dubbele tong want Zeewolde heeft een ander standpunt dan Almere. Zeewolde stemt tegen het voorstel. Er is in de afgelopen jaren uitvoering met elkaar gediscussieerd en ik heb waardering voor de manier waarop de Raad van Commissarissen tot dit voorstel is gekomen, want dat leidt tot een forse bijstelling van het beloningsbeleid, en wel met een redelijke onderbouwing en goede argumenten. Ik zeg nog maar eens tegen de collega's dat we er uiteindelijk zelf voor hebben gekozen om HVC op te richten en voor een groot deel in een particuliere markt te laten opereren. Daar plukken we ook de vruchten van, namelijk de garantstellingsprovisie en dividend. Tegelijkertijd realiseren we ons dat je met publieke aandeelhouders op bepaalde punten wat terughoudend moet zijn. Ik zie beide kanten van deze discussie terug in het voorstel en dat betekent dat ik in het college een pleidooi heb gehouden om hiermee in te stemmen in het besef dat dat gaat leiden tot een enorme discussie in de gemeenteraad. Met dit voorstel durf ik deze discussie aan te gaan maar ik durf niet te garanderen dat dat zal leiden tot de door mij gewenste uitkomst. Met de stappen die nu worden gezet geven we gehoor aan de maatschappelijke discussie die op dit moment leeft.

Ik heb naar de mening van de collega's geluisterd en ik heb sterk de indruk dat er geen meerderheid voor dit voorstel zal zijn. De vraag is wat we dan gaan doen en ik hoor dat graag van de Raad van Commissarissen. Ik kan me voorstellen dat het voorstel niet in stemming wordt gebracht maar dat het wordt teruggetrokken.

De heer **Schütt** (Edam-Volendam): Ik heb een vrij makkelijke positie omdat Volendammers, een werkzaam volkje, niet zo bezig zijn met het salaris van een ander maar met hun eigen ondernemerschap. Dat is een van de redenen dat ik een minder grote boodschap heb meegekregen. Ik vind de discussie eigenlijk bizar. Het gaat om een bedrijf van € 1 miljard dat we met elkaar zo goed mogelijk proberen te runnen, en we zijn nu al bijna een jaar bezig over € 20.000,00 of € 30.000,00 meer of minder salaris voor een directeur omdat er een maatschappelijk gebaar moet worden gemaakt. Daarmee komt de onderneming misschien in een patstelling terecht die veel meer schade toebrengt. We kunnen aan de Theo's in dit leven vragen wat zij vinden van een salaris van meer dan € 150.000,00 en dan weet ik het antwoord al: Theo heeft dat niet en vindt dat dus al gauw te veel. Als je Theo zou vragen wat het inkomen is van de heer Balkenende met alles erop en eraan, zal hij daar geen antwoord op kunnen geven. Ik vind dat dus de verkeerde vraag. Je moet wel luisteren naar je achterban, maar we zijn hier een onderneming aan het besturen. Als dit voorstel wordt afgeserveerd, en ik denk net als de heer Pol dat dat eraan zit te komen, vraag ik me af in hoeverre onze onderneming daardoor in gevaar komt. Het veroorzaakt onrust. Ik vind het een bijzondere maar ook een bizarre ontwikkeling. Misschien kom ik uit de verkeerde hoek maar de verantwoordelijkheid voor het besturen van deze onderneming gaat niet over de laatste € 20.000 of € 30.000 van het salaris van een algemeen directeur.

Mevrouw **Zeeman** (Beemster): In de raad van de gemeente Beemster is al veel eerder in het traject uitgebreid stilgestaan bij het beloningsbeleid, en is nadrukkelijk uitgesproken dat de WNT2-norm het uitgangspunt is. Ik heb geen motie van de raad meegekregen. Ik begrijp het dilemma van de Raad van Commissarissen en dat is voor een deel ook ons dilemma, maar het voorstel doet er geen recht aan dat wij als overheden deze onderneming runnen. Dit voorstel is dus niet acceptabel. Zojuist werd geopperd dat de beslissing zou moeten worden uitgesteld maar ik vind dat het niet te lang boven de markt mag blijven hangen. Op zeer korte termijn, het liefst vandaag, moeten we er uit zien te komen. Als geschorst kan worden, kunnen wij uw reactie vernemen. Het zou mijn wens niet zijn om de besluitvorming te verdagen.

De heer **Van der Veek** (Schagen): Vanuit Schagen is er ook geen ruimte boven de WNT2-norm.

De heer **Nieuwenhuizen** (VVI): Binnen de VVI is hier uitgebreid over gesproken. Sommige portefeuillehouders en colleges realiseerden zich welke onmogelijke moties zij hebben meegekregen.

Er is veel respect voor het werk dat door de Raad van Commissarissen is verricht en er is ook veel respect voor het uiteindelijke voorstel. Het is ook de verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen. De VVI is tot de slotsom gekomen dat als de Raad van Commissarissen iets anders afweegt dat dat niet betekent dat die op ramkoers ligt met de VVI. Dat zullen we op dat moment bekijken.

De VVI onderschrijft dat de verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen zich ook uitstrekt tot een gezonde bedrijfsvoering en alles wat daarbij komt kijken. Daarbij past uiteraard een goede algemeen directeur. Dat gaat verder dan alleen het salaris van nu. Als deze directeur ooit vertrekt, moet het beloningsbeleid standhouden in de markt zodat een werkbare situatie blijft bestaan. Wij wensen de Raad van Commissarissen heel veel succes bij het afwegen van de vandaag gewisselde argumenten en bij het nemen van een beslissing.

De portefeuillehouders hebben gestemd, en mede op grond van de moties van de gemeenteraden kan de Algemene Raad van de VVI niet met het voorstel instemmen.

De **voorzitter** stelt een schorsing voor zodat de RvC zich kan beraden.

Schorsing

De **voorzitter**: Laat ik beginnen met mijn excuses voor het lange beraad. Dat duurde langer dan ik verwachtte. U komt uit een omgeving waarin u gewend bent aan schorsingen en tussenoverleg, maar voor mij is dat nieuw. Het is wel nuttig geweest. Het is de Raad van Commissarissen duidelijk geworden dat het voorstel niet de meerderheid zal halen. We hebben even overwogen om het voorstel in zijn geheel terug te trekken maar we vinden dat niet in het belang van het bedrijf. Dit hoofdstuk moet worden afgesloten want we moeten aan de bak met andere zaken. We hebben daarom besloten, en met een aantal van u besproken of dat aanvaardbaar is, het voorliggende voorstel als volgt te veranderen.

1. Het vigerend WNT2-salarisniveau is nu en in de toekomst inzet bij de afspraken van de beloning van de statutair directeur van HVC.
2. Wij verzoeken uw instemming om bij deze directeur daar tot een maximum van 10% vanaf te wijken, conform de salariëring zoals wij die aan u hebben voorgelegd.
3. De toezegging om in de komende tijd de top van het salarisgebouw in lijn te brengen met het uitgangspunt van WNT2.
4. Geen variabele of incidentele beloningen toe te passen.

Dit aangepaste voorstel zou ik nu in stemming willen brengen.

De heer **Kingma** (Texel): Even voor de duidelijkheid: 20% wordt dus 10%?

De **voorzitter**: Neen, we zeggen dat het WNT2-niveau nu en in de toekomst inzet zal zijn voor het salarisniveau van de statutair directeur. We vragen uw toestemming om voor deze directeur af te mogen wijken van die afspraken, op grond van de al eerdergenoemde argumenten. We zeggen toe dat we het interne salarisgebouw in de komende tijd in lijn zullen brengen met de WNT2-norm, en we kennen geen variabele en incidentele beloningen toe.

De heer **Wagner** (Den Helder): Wat er nu gebeurt, is dus eenmalig.

De **voorzitter**: Ja, dat is in principe eenmalig.

De heer **Wagner** (Den Helder): En dan 10%?

De **voorzitter**: Om praktische redenen hebben we 20% genoemd. WNT is niet alleen salaris maar ook pensioen en dergelijke. Je loopt tegen hakkelpunten op als het pensioen wel omhooggaat en de WNT niet. Laat u die zorg maar aan ons over.

De heer **Emmer** (AIJZ): Ik denk dat het, gehoord de vergadering, een heel goed voorstel is, en ik denk ook dat er een meerderheid voor is te vinden. Ik vind het goed dat er vandaag een besluit kan worden genomen maar ik wil wel een stemverklaring afleggen. Uw voorstel lijkt erg op het amendement dat ik had willen indienen. Ik heb de achterban van AIJZ gevraagd of ik hierin kan meegaan. Zaanstad zegt volmondig ja, ondanks dat ook daar wordt opgeroepen tot inleveren van het salaris dat nu al boven de WNT-norm uitkomt. Ik geef dat door, waarvan akte. Ik merk dat de IJmondgemeenten op dit moment niet het mandaat hebben om hierin te kunnen bewegen. Daarom zal ik mij onthouden van stemming.

De heer **Wagner** (Den Helder): Ik heb vanuit het college niet de ruimte meegekregen om hierin mee te gaan. Ik kan het gewijzigde voorstel aanstaande dinsdag voorleggen aan het college en dan zal worden besloten of het voorstel teruggaat naar de raad. Ik spreek mijn waardering erover uit dat u geprobeerd heeft een oplossing te zoeken maar, nogmaals, ik word beperkt door mijn mandaat.

De **voorzitter**: Die discussie hebben we ook gevoerd maar ik vind het in het belang van het bedrijf dat deze discussie wordt afgesloten. Voortdurende discussies in achterbannen over dit emotionele onderwerp helpen het bedrijf niet.

De heer **Wagner** (Den Helder): Ik heb me te houden aan het democratische proces want dat zijn de regels die we met elkaar hebben afgesproken.

De **voorzitter**: Ik respecteer die afweging. Een aantal van u heeft de vrijheid om ja of nee te zeggen op dit voorstel maar als dat niet zo is, het zij zo.

De heer **Wagner** (Den Helder): De gemeente Den Helder stemt tegen.

De heer **Haverkort** (Smallingerland): De heer Van Steensel was aan het begin van de procedure op de hoogte van het uitgangspunt WNT2, en daar is hij mee akkoord gegaan. Ik zie dan ook onvoldoende ruimte om in te stemmen met het aangepaste voorstel.

De **voorzitter**: Voor de goede orde: de heer Van Steensel was ervan op de hoogte dat deze discussie speelde, maar is niet akkoord gegaan met WNT2. Dat heb ik nooit gezegd en is ook niet het geval. Hij vond het redelijk dat hij, gezien de additionele verantwoordelijkheid en verplichtingen, een daarbij behorende salarisverhoging zou krijgen.

De heer **Haverkort** (Smallingerland): Hij is er op voorhand niet mee akkoord gegaan, en hij heeft gezegd dat hij het terecht zou vinden dat zijn salaris, op het moment dat hij meer verantwoordelijkheden kreeg, aangepast zou worden. Zo kan ik mij uw woorden herinneren. Hij was wel op de hoogte van de uitgangspunten aan de start van deze discussie.

De **voorzitter**: De heer Van Steensel is zelfs zover gegaan om deze benoeming te aanvaarden, vooruitlopend op de verdere discussie. Dat was buitengewoon prettig want ik zou niet weten hoe dat zou zijn gegaan bij kandidaten van buiten. Ik vermoed dat we kunnen stemmen.

De heer **Nieuwenhuizen** (VVI): Ik heb behoefte om nog vijf minuten te schorsen

De **voorzitter**: Dan doen we dat.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik kreeg van Almere de suggestie om het voorstel in twee gedeelten op te splitsen en deze separaat in stemming te brengen.

1. Het vigerend WNT2-salarisniveau is nu en in de toekomst inzet bij de afspraken van de beloning van de statutair directeur van HVC; geen variabele of incidentele beloningen toe te passen; de toezegging om in de komende tijd de top van het salarisgebouw in lijn te brengen met het uitgangspunt van WNT2.
2. Wij verzoeken uw instemming om bij deze directeur daar tot een maximum van 10% vanaf te wijken, conform de salariering zoals wij die aan u hebben voorgelegd.

Kunt u ermee leven dat het gewijzigde voorstel op deze manier in stemming wordt gebracht? Ik zie dat dat het geval is.

Punt 1 van het gewijzigde voorstel wordt in stemming gebracht.
Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

Punt 2 van het gewijzigde voorstel wordt in stemming gebracht.
AIJZ onthoudt zich van stemming.

Tegen stemmen: Zeewolde, Texel, Hollands Kroon, VVI, Schagen, Beemster, Purmerend, Hollands Noorderkwartier, Dronten, Noordoostpolder, Urk, Smallingerland en Den Helder.

De overige aandeelhouders stemmen voor.

Het voorstel wordt aangenomen met 1668 stemmen voor en 1114 tegen.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit voorstel is aangenomen en de besluitvorming over dit onderwerp hiermee is afgerond.

4. Rondvraag en sluiting

De heer **Wagner** (Den Helder): Ik denk dat het verstandig is dat er een persverklaring wordt opgesteld om allerlei discussies in het land voor te zijn. Het is niet goed als er indianenverhalen rond dit proces de ronde gaan doen.

De **voorzitter**: Mijn eigen ervaring is dat persverklaringen over dit onderwerp meer reacties oproepen dan wanneer u zegt: er is gestemd en dit is de uitslag. Bij de benoeming van de heer Van Steensel is ook die suggestie gedaan en uiteindelijk is dat allemaal heel rustig verlopen. Je moet het ook niet over je af roepen.

De heer **Poppe** (Noordoostpolder): Ik heb al eerder vandaag de suggestie gedaan om de gemeenteraden te informeren

De **voorzitter**: De terugkoppeling naar de gemeentes zal zeker plaatsvinden.

De heer **Reus** (CAW): Een en ander blijkt toch ook uit het verslag van de vergadering.

De **voorzitter**: Inderdaad. Ik sluit de vergadering en wens u een goede reis naar huis.

5. Algemene ontwikkelingen / contextanalyse

(bijlage)

In de vergadering zullen directie en Raad van Commissarissen, mede aan de hand van het directieverslag, de jaarrekening en de bijgevoegde geactualiseerde contextanalyse, een toelichting geven op de ontwikkelingen gedurende het afgelopen boekjaar en op de huidige en verwachte ontwikkelingen.

Voorstel: ter bespreking.

Aan: algemene vergadering

Van: directie en raad van commissarissen

Betreft update contextanalyse

Datum: 14 april 2017

Inleiding

Jaarlijks wordt ten behoeve van de AV in december een contextanalyse opgesteld. De contextanalyse schetst de belangrijkste ontwikkelingen op de terreinen waarop HVC actief is. In dit memo worden vooruitlopend op de Contextanalyse 2017 de meest belangrijke ontwikkelingen in de afgelopen maanden aangegeven. Trends en ontwikkelingen zoals die zijn beschreven in de contextanalyse 2016 worden in deze update niet opnieuw benoemd.

Grondstoffen

Grondstoffenakkoord

In januari 2017 is door 180 partijen¹ het Nationaal Grondstoffenakkoord getekend. Oók HVC heeft het grondstoffenakkoord ondertekend. Het grondstoffenakkoord is een vervolg op het in september door het kabinet gepresenteerde Rijksbrede programma Circulaire Economie voor de omslag naar een volledig circulaire economie, waarbij grondstoffen optimaal worden ingezet en hergebruikt. Met de ondertekening van het akkoord beloven betrokken overheden, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties zich in te spannen voor de transitie naar de nieuwe economie. Die ambitie moet vervolgens nog verder worden uitgewerkt in transitieagenda's. In de eerste helft van dit jaar zullen er vijf transitieagenda's worden ontwikkeld binnen de thema's biomassa en voedsel, kunststoffen, maakindustrie, bouw en consumptiegoederen.

Bron- vs. nascheiding

Volgens de economiehoogleraren Raymond Gradus (VU) en Elbert Dijkgraaf (EUR) levert nascheiding van plastic afval een groter voordeel op dan bronscheiding. Zij baseren deze uitspraak uitsluitend op de kosteneffectiviteit van kunststofrecycling uitgedrukt in kosten per ton CO₂-reductie. Omdat er volgens deze studie bij nascheiding meer kunststof per huishouden gescheiden wordt zou dat tot een verbetering van de kosteneffectiviteit leiden. Door alleen te focussen op CO₂-besparing worden andere aspecten van bron- en nascheiding achterwege gelaten, bijvoorbeeld de toepasbaarheid van het gerecyclede kunststof, de effecten van de tarieven van het Afvalfonds op de verpakkingsproductie (het stimuleren van het ontwerpen en produceren van verpakkingen die meer in een circulaire economie passen), de bewustwording van de burgers bij inkoop en afvalscheiding, het effect van de inzameling van kunststofafval op de kosten van het inzamelen van andere stromen, etc.

Ontwikkeling export RDF uit het Verenigd Koninkrijk

¹ Namens het kabinet tekenden staatssecretaris Dijkma (Infrastructuur en Milieu) en minister Kamp (Economische Zaken). Het Nederlandse bedrijfsleven werd vertegenwoordigd door Hans de Boer (VNO-NCW) en Michaël van Straalen (MKB-Nederland). Andere hoofdontertekenaars waren het IPO, de VNG, Stichting Natuur & Milieu, de Unie van Waterschappen, vakbond FNV en de VCP.

In de eerste elf maanden van 2016 is in totaal 2.884 kton aan brandstoffen uit restafval (RDF) geëxporteerd door het Verenigd Koninkrijk (VK). Daarvan ging ongeveer de helft, in totaal 1.420 kton, naar Nederland. Andere grote afnemers van RDF uit het VK zijn Duitsland (621 kton), Zweden (363 kton) en Denemarken (190 kton). De verwachting is dat over heel 2016 rond de 3,1 Mton RDF het VK uit is gegaan. De grootste exporteur van RDF in het VK is Biffa, met 382 kton, gevolgd door Suez (339 kton) en N&P Alternative Fuels (275 kton).

De cijfers laten zien dat de groei van de hoeveelheid geëxporteerd RDF aan het afvlakken is. Op Britse bodem neemt de verbrandingscapaciteit namelijk nog steeds toe, terwijl de beschikbare verbrandingscapaciteit in andere Europese landen al vrijwel volledig wordt opgevuld. Met het verhogen van de stortbelasting van £ 86,10 per ton naar £ 88,85 per ton gestort materiaal (vanaf april 2018) blijft export ten behoeve van verwerking in bijvoorbeeld Nederlandse AEC's onverminderd aantrekkelijk.

Scheiding bedrijfsafval

Uit onderzoek dat werd uitgevoerd in het kader van Vang-Buitenshuis, blijkt dat detailhandel, onderwijs en overheid nog fors meer afval kunnen scheiden. Ongeveer 50 procent van het restafval bestaat uit stromen die nu al goed gescheiden kunnen worden. Daarnaast zijn er materiaalstromen zoals plastic verpakkingen, blikjes, drankenkartons en tissues (papieren handdoekjes, servetten en dergelijke), die (bij bedrijven) nog niet apart worden ingezameld², maar wel goed recyclebaar zijn. Preventie kan volgens het onderzoek bij deze bedrijven leiden tot 10 á 25 procent afvalreductie.

Fusie Van Gansewinkel en Shanks

Na de Belgische heeft ook de Nederlandse mededingingsautoriteit (ACM) haar goedkeuring gegeven aan de voorgenomen fusie tussen Van Gansewinkel en Shanks. Naar aanleiding van de melding van de voorgenomen fusie hebben twee partijen een zienswijze ingediend. Eén daarvan is Suez, de andere partij wil anoniem blijven. Gelet op kritische uitspraken over de voorgenomen fusieplannen lijkt het echter aannemelijk dat het hier om Remondis gaat. Tijdens haar onderzoek heeft de autoriteit gesproken met ongeveer 50 marktpartijen over de fusie. Behalve met de indieners van de zienswijzen sprak ACM met concurrenten, opdrachtgevers en verbranders van afval. ACM zag geen reden om geen toestemming te geven voor de fusie.

De fusie is vervolgens definitief afgerond. De nieuwe naam van het bedrijf is Renewi. Dit bedrijf telt ongeveer 8.000 medewerkers verspreid over ruim 250 vestigingen in negen landen in Europa en Noord-Amerika. Naar verwachting zal de nieuwe groep goed zijn voor een omzet van ongeveer 1,7 miljard euro.

Attero

Er is nog geen duidelijkheid over de voorgenomen verkoop van Attero door de huidige eigenaar Waterland. Wel lijkt de waarde van Attero lager uit te vallen dan de 1 miljard euro waarover eerder werd gesproken. De drie nog resterende (Chinese) partijen die in de race zijn voor een overname zouden tussen de 700 en 900 miljoen euro over hebben voor Attero.

De huidige eigenaar Waterland betaalde in 2013 170 miljoen euro voor het bedrijf. De vraag of de lagere overheden te weinig hebben ontvangen bij de verkoop van Attero komt bovendien nu

² Voor de pmd-fractie uit het bedrijfsafval wordt in tegenstelling tot de vergelijkbare fractie uit het huishoudelijk afval geen vergoeding verkregen waardoor gescheiden inzameling in het algemeen economisch niet haalbaar is.

Waterland in korte tijd aanzienlijke winsten lijkt te boeken op de afvalverwerker. De Zuidelijke Rekenkamer doet momenteel onderzoek naar het verkoopproces destijds. In het antwoord op Kamervragen heeft staatssecretaris Sharon Dijksma aangegeven dat het Rijk geen rol speelt bij de verkoop van een afvalbedrijf. Als Attero nu mogelijk tegen een veel hogere prijs wordt doorverkocht dan is het volgens de staatssecretaris 'aan de decentrale overheden om te bekijken of er juridische mogelijkheden zijn om een aanvullend bedrag te vorderen van de verkoper'.

Twence

De Duitse gemeente Münster levert sinds het begin van dit jaar het residu uit haar sorteerinstallatie aan Twence en heeft interesse om aandeelhouder van Twence te worden. Op basis van de hoeveelheid afval die de gemeente levert zou het belang van Münster in Twence tussen de 10 tot 15 procent kunnen komen te liggen. De huidige aandeelhouders moeten een standpunt innemen over dit mogelijke aandeelhouderschap waarna o.a. nog overeenstemming moet worden bereikt over de waarde van de aandelen die Münster moet gaan betalen om aandeelhouder te kunnen worden. Besluitvorming van de gemeenteraad van Münster kan vervolgens eind 2017 plaats vinden.

Bij de huidige aandeelhouders is de vraag (opnieuw) actueel geworden of ze hun aandelen nog wel willen houden. In 2016 werd door de gemeente Almelo het standpunt ingenomen dat Twence in de verkoop moest om vervolgens de opbrengst terug te laten vloeien naar de gemeenten. Er lijkt op dit moment geen meerderheid bij de aandeelhouders te zijn voor een eventuele verkoop. Duidelijkheid hierover wordt in het tweede kwartaal van 2017 verwacht.

Cure

De bouw van een afvalverwerkende installatie waar wordt gewerkt met de door het Deense bedrijf Dong ontwikkelde natte nascheidingstechniek met behulp van enzymen, staat op losse schroeven. Cure - eigendom van de gemeenten Eindhoven, Valkenswaard en Geldrop/Mierlo - investeert € 12 miljoen op een totale investering van naar schatting € 85 miljoen. Het resterende bedrag moet worden geleend waarbij van de 3 gemeenten een garantstelling wordt gevraagd. De gemeenteraden van zowel Geldrop-Mierlo als Valkenswaard hebben besloten nog niet in dit plan te participeren. De gemeenteraad van Eindhoven heeft onder voorwaarden ingestemd met het verder uitwerken van het plan. Er moet onder andere financiële en bestuurlijke steun komen van de provincie en van een andere grote Brabantse gemeente en er moet in de zomer een duidelijk beslismoment komen waarop de Eindhovense gemeenteraad definitief ja of nee tegen het afvalverwerkingsplan kan zeggen.

Energie

CO₂-emissiehandel

Bedrijven moeten rechten kopen om broeikasgas te mogen uitstoten op de 'CO₂-beurs' ETS (Emissions Trading System). Door de lage prijs van CO₂ is het op dit moment het voor veel bedrijven goedkoper om emissierechten te kopen dan te investeren in besparende maatregelen. Het voorstel voor een pakket maatregelen om de uitstoot van CO₂ duurder te maken is in het Europees Parlement sterk afgezwakt. Voorstellen om het aantal industriële sectoren die gebruik kunnen maken van gratis rechten te beperken en een versnelde jaarlijkse reductie van het totaal aantal rechten (naar 2,4%) zijn verworpen. Wel is besloten om overtollige rechten op te nemen in een reservefonds (om deze vervolgens te kunnen vernietigen).

Eneco in de etalage

De gemeente Rotterdam wil zijn 31%-belang in Eneco verkopen. Eneco is op dit moment in handen van 53 Nederlandse gemeenten. Rotterdam is de grootste aandeelhouder, gevolgd door Den Haag dat een belang heeft van 16,6%. Verder zijn er 44 gemeenten die een belang van minder dan 2% van de aandelen hebben.

Eneco heeft zich jarenlang verzet tegen de splitsing en er verschillende rechtszaken over gevoerd maar is uiteindelijk onlangs gesplitst waarbij het productie-, leverings- en handelsbedrijf is losgezet van de netbeheerder. De gemeente Rotterdam is van mening dat door de splitsing het risicoprofiel van Eneco zodanig is gewijzigd dat de risico's die een publieke aandeelhouder loopt niet meer moeten in een redelijke verhouding staan tot het daarmee te dienen publieke belang. Eneco is een energiemaatschappij die in een concurrerende markt met dalende tarieven en dunne marges moet strijden voor klanten, en bovendien internationaal wil groeien. Dat brengt risico's met zich mee die de gemeente niet wil lopen.

'Wonen zonder aardgas'

Tijdens de Nationale Klimaatop 2016 hebben bijna honderd partijen, waaronder diverse gemeenten en provincies, Energie-Nederland, Enexis, Liander, Stedin, Programmabureau Warmte Koude Zuid-Holland, Natuur & Milieu en het HIER klimaatbureau het manifest 'Aan de slag met wonen zonder aardgas' ondertekend. Daarmee geven zij aan concreet te beginnen met de transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. Het manifest is na ondertekening aangeboden aan minister-president Mark Rutte en staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu Sharon Dijksma.

Op 8 maart 2017 heeft minister Kamp (Economische Zaken) samen met 30 gemeenten, 5 netbeheerders en de 12 provincies een Green Deal ondertekend. Ook minister Plasterk en staatssecretaris Dijksma (Milieu) ondertekenen de deal. Deze green deal, met een looptijd tot en met 31 december 2018, heeft de volgende doelen:

- het bespoedigen van aardgasvrije wijken;
- het ontwikkelen en delen van kennis;
- het genereren van input voor noodzakelijk geachte wijzigingen van o.a. wetgeving, financieringsconstructies en bevoegdheden;
- het opdoen van ervaringen in meenemen van burgers in de noodzakelijke veranderingen.

SDE+

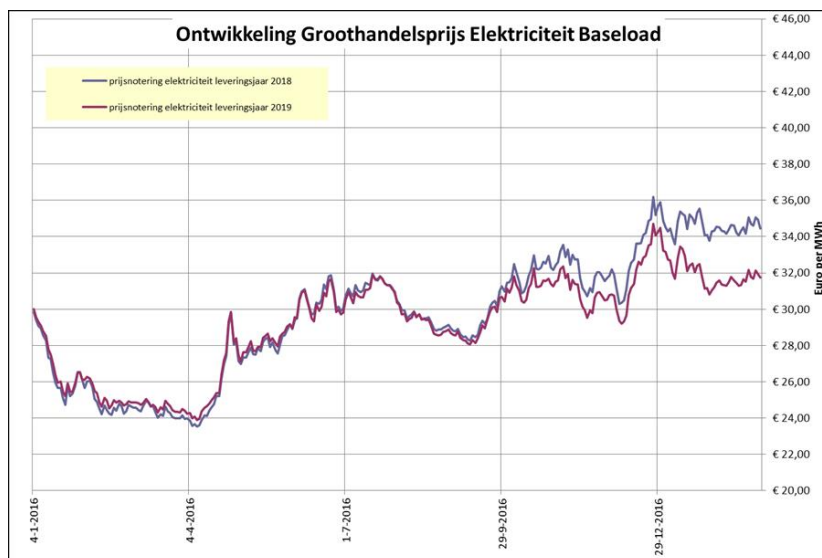
Voor de najaarsronde van de SDE+ 2016 was een budget van € 5 miljard beschikbaar. Dit bedrag is meer dan 2 keer overtekend. Ruim 2100 duurzame energie projecten, waarvan ruim 90% zon-PV projecten, kregen SDE+ in deze ronde toegekend. Het totale budget uit deze ronde is als volgt toegekend:

- € 1.757 miljoen naar 2.128 projecten voor hernieuwbare elektriciteit;
- € 2.799 miljoen naar 63 projecten voor hernieuwbare warmte én WKK;
- € 444 miljoen naar 6 projecten voor hernieuwbaar gas.

Voor 2017 komt naar verwachting in zowel de voorjaarsronde als in de najaarsronde een budget beschikbaar van € 6 miljard. In lijn met de dalende kostprijzen voor hernieuwbare energie wordt het maximale subsidiebedrag verlaagd van € 0,15/kWh naar € 0,13/kWh.

Prijsontwikkeling elektriciteit

Na een dieptepunt in de groothandelsprijs begin 2016, is vanaf april 2016 sprake van een stijging in de groothandelsprijs. Ondanks deze geleidelijke toename is de groothandelsprijs nog ver verwijderd van de prijs in de jaren 2011 – 2012 toen deze met ca. € 65 ongeveer een factor 2 hoger was.

Ontwikkeling fossiele e-centrales

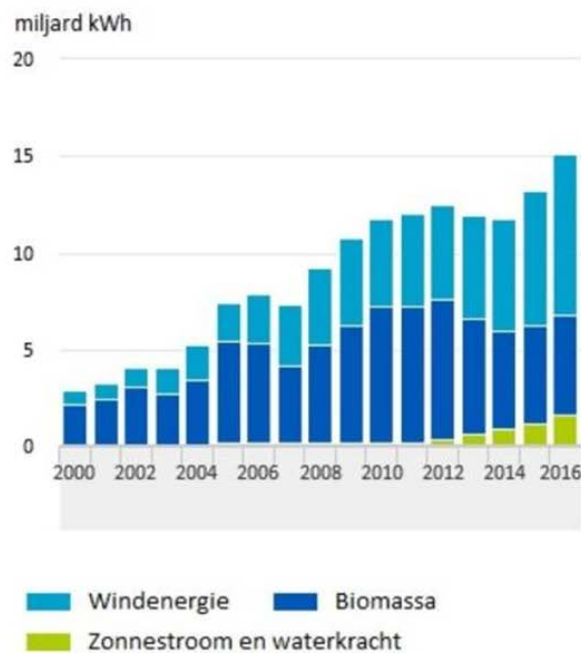
Na jaren van daling nam in 2016 de inzet van aardgas in elektriciteitscentrales met bijna 30% toe. Het steenkoolverbruik lag 10 procent lager dan in 2015 maar bleef in historisch perspectief nog hoog met name door de hoogrenderende kolencentrales die in 2014 en 2015 in gebruik zijn genomen. De verschuiving ten gunste van aardgas werd veroorzaakt door diverse factoren zoals het sluiten van de oudste kolencentrales, een lagere gasprijs, hogere prijs voor kolen en een hogere opbrengst voor elektriciteit. Deze ontwikkelingen hebben er toe geleid dat de in 2015 failliet verklaarde Rijnmond energiecentrale, een gasgestookte eenheid van 790 MW in de haven van Rotterdam, naar verwachting tegen de zomer van 2017 terug keert op het net.

Verbruik in elektriciteitscentrales, per energiedrager

DE-productie in Nederland

De totale duurzame elektriciteitsproductie in Nederland is in 2016 met ca. 15% gestegen ten opzichte van 2015. In 2016 werd 13% van het totale elektriciteitsverbruik duurzaam opgewekt, 2 procent meer dan in 2015 (11%). De belangrijkste oorzaak van deze toename is de in gebruik name van veel nieuwe windmolens waaronder Gemini.

Van stroom naar stoom

De bio-energiecentrale van Eneco in Delfzijl is omgebouwd naar een warmtekrachtcentrale die naast groene stroom nu ook biostoom levert. Deze stoom wordt via een door Groningen Seaports aangelegde infrastructuur voor een periode van 12 jaar geleverd aan AkzoNobel die deze stoom inzet in haar productieprocessen. Door de ombouw produceert de bioenergiecentrale bij een gelijkblijvende

hoeveelheid biomassa nu dubbel zoveel duurzame energie. Ook HVC gaat door het koppelen van het warmtenetwerk aan de Bec een hoger energetisch rendement voor de Bec realiseren.

Wind op land

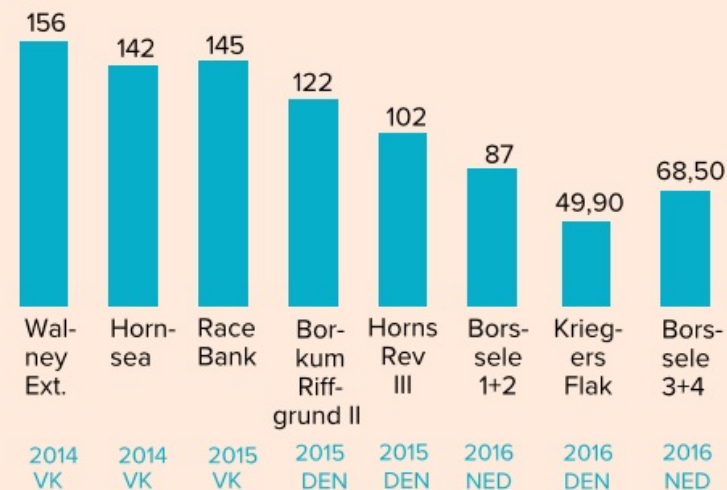
Het is onduidelijk of de doelstellingen voor wind op land per provincie zullen worden gehaald. In diverse regio's, waaronder Drenthe en Zuid-Holland, is er op dit moment sprake van het ontbreken van (voldoende) bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak.

Wind op zee

De sterke verlaging van de kostprijs van wind op zee heeft zich ook bij de tender voor de offshore windkavels Borssele III en IV, met ruimte voor minimaal 680 megawatt aan windvermogen, voortgezet. In juli won Dong de tender voor het eerste windpark bij Borssele. Het Deense bedrijf gaat het windpark aanleggen voor 7,27 cent per kilowattuur, exclusief de 1,4 cent aansluitingskosten. Een consortium onder leiding van Shell heeft de aanbesteding gewonnen voor de bouw van Borssele III en IV voor 5,45 cent per kilowattuur, exclusief aansluitingskosten voor Tennet van 1,4 cent per kilowattuur.

Kosten wind op zee

Geschat op het jaar van aanbesteding, in € MWh.

Bron: Dong Energy, Noordzeeloket

6. Jaarverslag 2016

(bijlage)

Na bespreking van het directieverslag en de jaarrekening door de Raad van Commissarissen wordt u voorgesteld:

- a. De jaarrekening 2016 vast te stellen;
- b. Het resultaat toe te voegen aan de overige reserve;
- c. De directie decharge te verlenen voor het gevoerde beleid;
- d. De Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor het gehouden toezicht.

Voorstel: ter besluitvorming.

7. Ontwikkeling strategie op het gebied van warmte

Een toelichtend memo treft u bijgaand aan.

Voorstel: ter bespreking

Van: algemene vergadering
Aan: directie en raad van commissarissen
Betreft: ontwikkeling strategie op het gebied van warmte
Datum: 14 april 2017

Aanleiding

De ambitie van (de aandeelhouders met) HVC op het gebied van Duurzame Energie, waaronder warmte, is voor het laatst integraal met aandeelhouders bediscussieerd en vastgelegd in 2013.

Na een beschrijving van de diverse deelterreinen biomassa, warmte, wind en zon luidt in de notitie “strategie herijkt” (aandeelhoudersvergadering april 2013) het kernadvies van het toenmalige Innovatieplatform (IP): “Het IP is van mening dat innovatie zoveel mogelijk dient plaats te vinden vanuit de corebusiness van HVC. Het IP vindt daarom dat HVC, naast innovatie op het terrein van afvalbeheer, ook op het terrein van het benutten van restwarmte en exploiteren van warmtenetten ‘de beste’ moet zijn en hierbij continu moet zoeken naar, en zo mogelijk implementeren van, innovaties.”

De koers op Duurzame Energie in de strategische visie 2013 is vastgesteld in de formulering: “De focus van HVC richt zich op energie uit reststromen en biomassa. Ook warmtelevering behoort tot de kerntaken. HVC dient te blijven leren van ervaringen van de afgelopen jaren. Uitvoering van duurzaamheidsbeleid overeenkomstig de aanbevelingen van het IP past binnen de financiële kaders van HVC en dient te worden gezien als kerntaak.”

In de jaren sinds 2013 heeft – ook in de periode dat de financiële koers aangescherpt is – deze gezamenlijk geformuleerde ambitie houvast gegeven en ruimte geboden om de warmtenetten gekoppeld aan de AEC’s en BEC verder te ontwikkelen, het geothermieproject Trias Westland tot wasdom te brengen en met meerdere aandeelhouders de mogelijkheid van het benutten van rest- en aardwarmte te verkennen. De cluster “warmte” binnen HVC Duurzame Energie heeft inmiddels een balanswaarde van € 67,5 miljoen en levert zo’n 11.000 woonhuisequivalenten aan warmte.

Anno 2017 echter is de ambitie op duurzame warmte in een heel ander perspectief komen te staan. De wens om fossiel te vervangen door hernieuwbaar heeft door de bevingen in Groningen en in internationaal verband een knellend besef van afhankelijkheid van gas uit landen met wispelturige regimes, een extra lading gekregen en is omgezet in een concrete doelstelling: “van gas los” in 2050.

De rijksoverheid ziet in de warmtetransitie een publieke taak – de gemeenten krijgen een regierol.

Hoe groot de opgave is, wat die regierol behelst en hoe deze in nationaal kader gefaciliteerd gaat worden zal de komende tijd uitkristalliseren. Het rijk gaat er van uit dat rond 2020 de koers gezet zal zijn.

Proces

De ambitie van HVC is om het vehikel te zijn waarmee de aandeelhouders hun doelstellingen op het gebied van grondstoffen en duurzame energie kunnen realiseren. Op het gebied van warmte heeft HVC inmiddels ook de nodige expertise waarmee ze de aandeelhouders van dienst kan zijn.

Net zoals eerder met de vraag over Duurzame Energie is nu de vraag wat de meerwaarde is die HVC haar aandeelhouders kan bieden in het realiseren van de warmtetransitie en hoe die rol strategisch moet worden ingevuld, opgepakt door het Innovatieplatform. Ditmaal onder voorzitterschap van Dick Emmer, wethouder van Zaanstad.

De aftrap van de verkenning vond medio maart plaats met een kennisbijeenkomst waarin het dossier door externe deskundigen en vertegenwoordigers van o.m. het ministerie voor de aandeelhouders breed geschetst is. In vervolg op deze bijeenkomst wordt – voorafgaand aan de aandeelhoudersvergadering van juni - nog een verdiepingsslag gemaakt waarbij input geleverd wordt door de HVC-directie. Voorzitter Dick Emmer zal in de aandeelhoudersvergadering hierop een korte reflectie geven.

De warmtetransitie is voor de aandeelhouders een serieuze opgave waarop het antwoord niet eenduidig in een enkel A4tje te geven is. Het benutten van restwarmte, hoe overvloedig voorradig in sommige regio's ook, is geen panacee. Ook geothermie als duurzame bron zal dat niet zijn.

De Raad van Commissarissen heeft met instemming kennis genomen van het voornemen van de directie om het vraagstuk warmtetransitie de eerstkomende tijd prioriteit te geven in de HVC-agenda. Deze studie zal uitmonden in een kansenpresentatie, zowel voor het hele HVC-verzorgingsgebied als voor individuele gemeenten en waterschappen, in de aandeelhoudersvergadering van december 2017 als voorbereiding op een te formuleren warmtevisie.

Voorstel

Ter bespreking.

8. Gelegenheid tot het doen van een aanbeveling als bedoeld in artikel 14 lid 5 van de statuten

De benoemingstermijn van het door de gemeente Almere in samenspraak met de overige Flevolandse gemeenten alsmede Purmerend, Beemster en Edam-Volendam benoemde lid van de Raad van Commissarissen, de heer Ph. van den Hoek, eindigt per 8 juni a.s. In dat kader is de gemeente Almere voornemens om in samenspraak met de hiervoor genoemde gemeenten per 8 juni a.s. een nieuw lid van de Raad van Commissarissen te benoemen. De gemeente Almere heeft inmiddels een kandidaat geselecteerd. De naam en overige gegevens van deze door de gemeente Almere tot commissaris te benoemen kandidaat worden u na ontvangst toegezonden.

Overeenkomstig artikel 14 lid 5 van de statuten van NV HVC heeft de Algemene Vergadering het recht om personen ter benoeming tot lid van de Raad van Commissarissen aan te bevelen. Indien u de Algemene Vergadering wenst voor te stellen een persoon ter benoeming aan te bevelen dan wordt u verzocht om de secretaris hiervan uiterlijk 1 juni a.s. in kennis te stellen.